

В резултат на общественото обсъждане на Проекта на Програма КАВ са получени следните предложения:		
№	Предложения	Коментари
	От граждани, бизнес-организации и НПО	
1	На четни дати да се допуска движение на МПС с четни регистрационни номера, а на нечетни дати - с нечетни регистрационни номера.	Включена е мярка "Разработване на механизъм за реализиране на мерки по Чл. 28а ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, за ограничаване движението на моторни превозни средства и създаване на ниско емисионни зони". При разработването на механизма ще се разгледат различни подходи и ще се обсъди и полученото предложение.
2	Да се забрани престоят и паркирането на МПС с работещ двигател или да е допустимо само за ограничено време	Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране, съобразно стратегията в сектор Транспорт. Ограничаването на престоя и паркирането на МПС с работещ двигател, би довело до намаляване на вредните емисии, но поради трудността за контрол на подобни забрани или ограничения, ще включим тази тема в рамките на предстоящи информационно-разяснителни кампании, фокусирани и върху значението на личния принос за намаляване на замърсяването на атмосферния въздух.
3	Да се забрани дейността на фирми, които извършват "туинговане" на автомобили, свързано с премахване на катализатори и филтри за твърди частици	В програмата е предвидена мярка за въвеждане на по-строг контрол върху контролно – техническите пунктове за периодични прегледи на ППС с дизелови и бензинови двигатели за наличие на системи, пречистващи отработените газове
4	Пълна забрана за движение на тежкотоварни автомобили в ж. к "Горубляне", в т.ч и по "Самоковско шосе"	Предложението е за конкретни участъци от уличната мрежа. Предоставено е на Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране, съобразно стратегията в сектор Транспорт.
5	Изграждане и въвеждане в експлоатация на участъка от Южната дъга от "Младост 4" до с. Герман, в т.ч пътен възел "Горубляне"	В програмата е включена мярка "Разширяване и поддържане на градската транспортна схема, включваща оптимизация на комуникационните потоци", съобразно стратегията в сектор Транспорт.
6	Доизграждане на канализацията в кв. "Горубляне"	Предложението е за конкретен инфраструктурен обект и не е пряко свързано с въпросите за подобряване качеството на атмосферния въздух. Въпреки това предложението е предоставено на Направление "Инвестиции и строителство" за процедиране, съобразно стратегията в сектор ВиК

7	Въвеждане на ТОЛ система за таксуване: _за преминаване през централно кръстовище и кръстовище със задръстване; _по 1 лв. на мин., прекарана в задръстване	Предложението е частично отразено. В програмата е включена мярка "Разработване на механизъм за реализиране на мерки по Чл. 28а ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, за ограничаване движението на моторни превозни средства и създаване на ниско емисионни зони". При разработване на механизма, ще се обсъди и това предложение.
8	Забрана за транзитно преминаване на лични МПС през центъра на град София	Регламентирано е в законодателството ограничение за преминаване на ППС в централната част на града. Предложението е частично отразено, тъй като в програмата е предвидена мярка за доизграждане на участъци от Софийски околовръстен път. За намаляване на транзитния трафик, СО разширява обхвата на Северна скоростна тангента.
9	Поставяне на стикери на автомобилите в зависимост от EURO стандарта, който покриват.	Предложението е отразено. В Програмата е включена мярка "Инициране на предложение за промяна в националната нормативна уредба/ наредба номер 32 на МТ/, с което, при извършване на периодичните прегледи на моторните превозни средства, да бъде въведено поставяне на маркировъчен стикер за екологичния клас на всички превозни средства"
10	Определянето на данъци за МПС да е в зависимост от EURO стандарта, който покриват и емисиите, които отделят	Предложението е по принцип отразено. В програмата е включена мярка "Инициране на предложение за промени в нормативната уредба на данъчното законодателство, с цел определяне на данъка върху МПС, според екологичните характеристики на автомобила"
11	Данъчни облекчения за електрически МПС	Предложението е вече законодателно уредено. Съгласно чл.58, ал.2 от ЗМДТ от данък се освобождават електрическите автомобили, мотоциклети и мотопеди.
12	Изграждане на станции за зареждане на електромобили	Предложението е отразено. В Програмата е включена мярка "Изграждане на зарядни колонки за зареждане на електрически превозни средства"
13	Безплатно паркиране на електромобили на позволените за това обществени места	Предложението е вече изпълнено. Съгласно Наредба за организация на движението на територията на СО, електромобилите и двуколесните ППС паркират безплатно.
14	Обособяване на специализирани паркоместа за електромобили	Съгласно Наредба за организация на движението на територията на СО, към момента електромобилите паркират безплатно.

15	Програма за субсидиране закупуването на електромобили от гражданите	Субсидията за закупуване на електромобили се определя на национално ниво. Въведено е облекчение на екотаксата за електромобили. Въведени са и други облекчения за електромобилите.
16	Зареждащите, обслужващите и таксиметрови МПС в централна градска част да бъдат само електрически	Предложението е принципно отразено. Съобразно стратегията в сектор "Транспорт и транспортна инфраструктура" в Програмата е предвидена мярка за пилотно въвеждане и използване на електрически превозни средства в ниско емисионни зони.
17	Движението за МПС с дизелови двигатели и такива, покриващи стандарти до EURO 3, вкл. да е платено, и да е до 10 дни в годината, като през останалия период да е забранено.	В Програмата е включена мярка "Инициране на промени в общинската наредба за организация на движението, с които, на основание чл. 3, ал. 1 от Закона за движение по пътищата, да се забрани движението на превозни средства без маркировъчен стикер за екологичен клас в урбанизираните части на СО.
18	Забрана за ползване на дизелови МПС	В Програмата е включена мярка "Инициране на промени в общинската наредба за организация на движението, с които, на основание чл. 3, ал. 1 от Закона за движение по пътищата, да се забрани движението на превозни средства без маркировъчен стикер за екологичен клас в урбанизираните части на СО.
19	Забрана за ползване на МПС, по-възрастни от 15 год.	В Програмата е включена мярка "Инициране на промени в общинската наредба за организация на движението, с които, на основание чл. 3, ал. 1 от Закона за движение по пътищата, да се забрани движението на превозни средства без маркировъчен стикер за екологичен клас в урбанизираните части на СО
20	<p>Въвеждане на следните ограничения за движение на МПС, в зависимост от EURO за цялата територия на Столична община - забрана за движение на МПС под EURO 2;</p> <p>за централна градска част - забрана за движение на МПС под EURO 3;</p> <p>при навлизане в централна градска част - заплащане на такси за МПС под EURO 4</p>	В Програмата е включена мярка "Инициране на промени в общинската наредба за организация на движението, с които, на основание чл. 3, ал. 1 от Закона за движение по пътищата, да се забрани движението на превозни средства без маркировъчен стикер за екологичен клас в урбанизираните части на СО

21	Ограничаване на автомобилното движение в центъра на гр. София в дните с наднормено замърсяване на атмосферния въздух	В Програмата е включена мярка "Разработване на механизъм за реализиране на мерки по Чл. 28а ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, за ограничаване движението на моторни превозни средства и създаване на ниско емисионни зони".
22	Централна градска част да се раздели на сектори. Всеки сектор се обособява между радиално ориентирани улици. Живущите в даден сектор имат право да влизат и излизат от последния по посока от и към периферията на сектора, без транзитно пресичане на други сектори.	В Програмата са включени мерки "Разработване на механизъм за реализиране на мерки по Чл. 28а ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, за ограничаване движението на моторни превозни средства и създаване на ниско емисионни зони" и "Разширяване и поддържане на градската транспортна схема, включваща оптимизация на комуникационните потоци".
23	Забрана за преминаване на камиони и строителна техника през широкия център на града	Предложението вече е изпълнено. В чл.28 от Наредба за организация на движението на територията на СО са въведени забрани и ограничения за движение на тежкотоварна техника в централна градска част.
24	Въвеждане на градска винетка за централна градска част	Включена е мярка "Разработване на механизъм за реализиране на мерки по Чл. 28а ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, за ограничаване движението на моторни превозни средства и създаване на ниско емисионни зони", в рамките на която ще се разгледа и това предложение.
25	Забрана за движение на МПС в рамките на гр. София, които не са регистрирани на територията на Област София - град	Предложението е нецелесъобразно, тъй като аналогично биха се въвели забрани по различни причини /въздух, шум, настилки, трафик и т.н./ и за автомобили с регистрация в София-град.
26	Въвеждане на винетен стикер за автомобили, пребиваващи на територията на Столична община, но регистрирани на територията на друга община	Предложението е нецелесъобразно, тъй като аналогично биха се въвели подобни мерки по различни причини /въздух, шум, настилки, трафик и т.н./ и за автомобили с регистрация в София-град.
27	Да се ограничи строго новата регистрация на МПС за територията на Област София - град.	Предложението е нецелесъобразно, тъй като би довело до масова регистрация на автомобили извън София.

28	При отчетени наднормени концентрации на замърсители в централни градски части да се спират МПС под EURO 5	В програмата е включена мярка "Разработване на механизъм за реализиране на мерки по Чл. 28а ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, за ограничаване движението на моторни превозни средства и създаване на ниско емисионни зони", в рамките на която ще се разгледа и това предложение..
29	Да се забрани движението на автомобили в радиус от 2 км. около метростанциите	В София се предвиждат общо 62 метростанции. Такава забрана ще блокира голяма част от града за автомобили. Ще се наруши свързаността на придвижването от автомобил към метро и обратно. В Програмата е включена мярка "Създаване на нови, буферни паркинги при началните и крайните спирки на Софийското метро, за стимулиране използването на градски транспорт от гостите на града."
30	Високи и чести глоби за МПС, паркирани по тротоарите, като % от глобата да е за подалия сигнала.	Забраните за паркиране на МПС са определени в Глава 4 на Наредба за организация на движението на територията на СО.
31	По-строг контрол върху забраната за паркиране в зелени площи	По принцип предложението не е свързано със замърсяване на въздуха, но въпреки това, следва да се поясни, че забраната е въведена с НАРЕДБАТА за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на Столична община. С наредбата се регламентира и начина на контрол. Като част от текущата практика на СО се изпълняват дейности по поставяне на елементи, които ограничават достъпа на МПС до зелени площи, които са общинска собственост. Извършва се контрол и нарушителите се глобяват.
32	Поставяне на анти-паркинг елементи около зелените площи	По принцип предложението не е свързано със замърсяване на въздуха, но въпреки това следва да се поясни, че Столична община има действаща НАРЕДБА за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на Столична община, която урежда обществените отношения, свързани с планирането, изграждането, устойчивото поддържане, опазване и развитие на зелената система, независимо от формите на собственост. Като част от текущата практика на СО се изпълняват дейности и се поставят елементи, ограничавачи достъпа на МПС до зелени площи, които са общинска собственост.
33	Да се задължат собствениците на частни паркинги и имоти, използвани за тази цел, да поставят подходяща настилка	Ще се обсъди въвеждане в нормативната уредба на такова изискване при нови проекти и предоставяне на определен период за изпълнение на това изискване от собствениците на съществуващи паркинги. Видът на настилките се определя с техническите проекти за изграждане на паркинги.

34	Разширяване на мрежата от паркинги	Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране, съобразно стратегията в сектор Транспорт. В Програмата е включена мярка "Създаване на нови, буферни паркинги при началните и крайните спирки на Софийското метро, за стимулиране използването на градски транспорт от гостите на града."
35	Изграждане на няколко големи многоетажни паркинги	Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране, съобразно стратегията в сектор Транспорт.
36	Преориентиране на паркирането под ъгъл от 45 градуса за улиците, които го позволяват това, с цел по-лесно и бързо паркиране	Предложението се изпълнява текущо на булевардите, където има възможност за това, съобразно стратегията в сектор Транспорт.
37	Обособяване на паркоместата като самостоятелни имоти в кадастъра	Липсва пряка връзка на предложената мярка с намаляването на замърсяването на въздуха.
38	Поставяне на достатъчно високи бордюри около зелените площи за предотвратяване на вторичния унос	Предложението е прието. Включена е мярка "Контрол при изграждане на пътна инфраструктура, тротоари, улична и алейна мрежа, сгради и др. обекти, в това число изпълнение на проекти за вертикална планировка и озеленяване – върху разположението на отделните елементи по начин, който не допуска емисии и наноси от почвата върху пътното платно."
39	Забрана за промяна предназначението на зелените площи	Забраните съществуват в ЗУТ, ЗУЗСО и ОУП на СО.
40	Насърчаване на "Зелени кампании" сред гражданите за засаждане на дървета и опазване на съществуващите от неправилна и незаконна сеч	В Програмата са включена мерки "Ежегодно извършване на залесителни мероприятия върху ерозирани и замърсени терени извън урбанизираната територия", "Създаване, възстановяване и поддържане на зелени площи в прилежащи зони около транспортната инфраструктура, включително и използване на рекултивационни мрежи за укрепване на почвата" и "Разработване на концепция за публично-частно партньорство за обекти на зелената система"
41	Обособяване на паркови пространства във всеки квартал	Предложението не е свързано с качеството на атмосферния въздух, но следва да се поясни, че практиката съществува и в момента. Определя се с общия и подробен устройствен план, съгласно ЗУТ. ОУП предстои да бъде актуализиран, съобразно изготвящата се визия "София 2050" .

42	<p>1- Увеличаване на територията на Западен парк до Софийски околоръстен път, бул. "Петър Дертлиев" и ул. "Суходолска". Залесяване на тази част. Възстановяване на лесничейството, изграждане на огради, КПП-та, видео наблюдение и общинска конна база. 2-Да не бъде реализиран проектът за булевард през територията на Западен парк - между ул. "Суходолска" и бул. "Петър Дертлиев"</p>	<p>Разширяването на парковите пространства и зелени площи се извършва съобразно ОУП на СО, като последният предстои да бъде актуализиран, съобразно изготвящата се визия "София 2050". В Програмата са включени мерки "Ежегодно извършване на залесителни мероприятия върху ерозирани и замърсени терени извън урбанизираната територия" и "Създаване, възстановяване и поддържане на зелени площи в прилежащи зони около транспортната инфраструктура, включително и използване на рекултивационни мрежи за укрепване на почвата".</p>
43	<p>Да се забрани в почивни и празнични дни посещението на ПП "Витоша" с лични МПС, като се подобри качеството на градския транспорт, достигащ до там.</p>	<p>В Наредба за организация на движението на територията на СО е въведено ограничение за движението на ППС в неработни дни за определени участъци на Парк "Витоша"</p>
44	<p>Озеленяване на уличната мрежа с дървесни и храстови видове</p>	<p>Извършва се по реда на НАРЕДБА за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на Столична община. В Програмата е включена мярка "Създаване, възстановяване и поддържане на зелени площи в прилежащи зони около транспортната инфраструктура, включително и използване на рекултивационни мрежи за укрепване на почвата"</p>
45	<p>По-строг контрол върху пунктовете за ГТП</p>	<p>Включена е мярка "Въвеждане на по-строг контрол върху контролно – техническите пунктове за периодични прегледи на пътни превозни средства, по отношение извършването на прегледи на превозни средства с дизелови двигатели, включително отнемане на разрешението за извършване на дейността"</p>
46	<p>Допълнителни проверки и по-тежък режим на ГТП с въвеждане на допълнителен сертификат за еконорма/работещ катализатор за автомобили над 10 години.</p>	<p>В Програмата е включена мярка "Инициране на предложение за промяна в националната нормативна уредба/ наредба номер 32 на МТ /, с което, при извършване на периодичните прегледи на моторните превозни средства, да бъде въведено поставянето на маркировъчен стикер за екологичния клас на всички превозни средства"</p>

47	Извършване на мобилен контрол върху МПС за отделените емисии и евентуално спиране от движение	В Програмата е включена мярка "Инициране на предложение за въвеждане на по-строг контрол върху контролно – техническите пунктове за периодични прегледи на пътни превозни средства, по отношение извършването на прегледи на превозни средства с дизелови и бензинови двигатели за наличие на пречистващи отработените газове системи, включително отнемане на разрешението за извършване на дейността"
48	Създаване на изцяло пешеходни улици в центъра на града, в т.ч бул. "Патриарх Евтимий" - в участъка от бул. "Прага" до ул. "Граф Игнатиев", и цялата ул. "Шишман"	Предложението е прието частично. В Програмата е включена мярка "Разработване на механизъм за реализиране на мерки по Чл. 28а ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, за ограничаване движението на моторни превозни средства и създаване на ниско емисионни зони". При разработването на механизма ще се разгледат различни подходи и ще се обсъди и полученото предложение.
49	Подобряване и разширяване на пешеходната инфраструктура	Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране, съобразно стратегията в сектор Транспорт.
50	Увеличаване на инвестициите в тролейбусен транспорт за сметка на автобусния	В Програмата е включена мярка "Въвеждане и използване на електрически превозни средства в централната градска част, като част от градския транспорт"
51	Повсеместна електрификация на обществения транспорт	Предложението е прието частично. В Програмата е включена мярка "Въвеждане и използване на електрически превозни средства в централната градска част, като част от градския транспорт" и мярка за привеждане на автобусния парк на "Столичен автотранспорт" ЕАД в съответствие с EURO 6. Непрекъснатото разширяване на линиите на метрото е също мярка в тази посока.
52	Инвестиране на общината в използване на ВЕИ за градския транспорт	В Програмата е включена мярка за иновативни инициативи и прилагане на пилотни проекти, свързани с подобряване на КАВ в сектор Транспорт.
53	Адекватно насърчаване на гражданите за ползване на масовия градски транспорт	В Програмата е включена мярка за повишаване на привлекателността на МГТ
54	Въвеждане на безплатен градски транспорт в дните с наднормено замърсяване на атмосферния въздух	Включена е мярка "Разработване на механизъм за реализиране на мерки по Чл. 28а ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, за ограничаване движението на моторни превозни средства и създаване на ниско емисионни зони".
55	Намаляване на цената на карта за еднократно пътуване с градски транспорт на 0.8 лв. при наднормено замърсяване на атмосферния въздух	Включена е мярка "Разработване на механизъм за реализиране на мерки по Чл. 28а ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, за ограничаване движението на моторни превозни средства и създаване на ниско емисионни зони".

56	Намаляване на цената на градския транспорт за всички жители с регистрация на територията на Столична община	Включена е мярка "Разработване на механизъм за реализиране на мерки по Чл. 28а ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, за ограничаване движението на моторни превозни средства и създаване на ниско емисионни зони", .
57	Преминаване на всички вътрешно-ведомствени превозни средства на Столична община на електромобили	Предложението е принципно отразено. В Програмата са включени следните мерки: "При закупуване на нова транспортна техника за нуждите на Столична община, да се прилагат изискванията на Регламент (ЕО) № 715/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2007 година за типово одобрение на моторни превозни средства по отношение на емисиите от леки превозни средства за превоз на пътници и товари (Евро 6) и за достъпа до информация за ремонт и техническо обслужване на превозни средства", "При обявяване на обществени поръчки/концесии за сключване на нови договори, за чието изпълнение е необходимо използването на транспортна техника, да се включва условие към изпълнителите за покриване на изискванията на Регламент (ЕО) № 715/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2007 година за типово одобрение на моторни превозни средства по отношение на емисиите от леки превозни средства за превоз на пътници и товари (Евро 6) и за достъпа до информация за ремонт и техническо обслужване на превозни средства", "Въвеждане и използване на електрически превозни средства в градския транспорт", "Привеждане на целия автобусен парк на Столичен автотранспорт“ ЕАД в съответствие с евростандарт EURO 6", както и "Пускане в експлоатация на трети лъч на метрото в София" и "Пилотно въвеждане и използване на електрически превозни средства в ниско емисионни зони и въвеждане на безплатни зарядни колонки". Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране, съобразно стратегията в сектор Транспорт.
58	Обособяване на бус ленти на повече пътни артерии и последващ контрол те да не се ползват нерегламентирано от автомобили на граждани	Предложението е отразено.. В програмата е предвидена мярка "Въвеждане на нови бус-ленти, където е възможно по улиците и булевардите, предназначени за движение на градския транспорт, маршрутните таксита и електромобили " .
59	Въвеждане на зони с ограничена скорост на движението до 30 км/ч	Предложението е принципно отразено. В програмата е включена мярка "Разработване на механизъм за реализиране на мерки по Чл. 28а ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, за ограничаване движението на моторни превозни средства и създаване на ниско емисионни зони", в рамките на който ще бъде обсъдено и това предложение.

60	Подобряване състоянието на уличната мрежа	Предложението е отразено. В Програмата са включени мерки "Текущ и основен ремонт на пътната настилка на територията на Столична община", "Доизграждане на участъци от Софийски околовръстен път от кв. „Бояна“ до ж.к. „Люлин“, и от ж.к. „Младост 4“ до Цариградско шосе", "Изграждане на кръстовища на две нива".
61	Изграждане на кръгови кръстовища: при Бизнес Парк в "Младост 4";ул. "Андрей Ляпчев" в кв. "Мусагеница";на бул. "Цар Борис III" и Горнобански път	Предложението е частично отразено. В Програмата са включени мерки "Текущ и основен ремонт на пътната настилка на територията на Столична община", Доизграждане на участъци от Софийски околовръстен път -от кв. „Бояна“ до ж.к. „Люлин“, и от ж.к. „Младост 4“ до Цариградско шосе", Изграждане на кръстовища на две нива"
62	Изграждане на асфалтов път от Околовръстен път към вилната зона и манастира в с. Герман	Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране съобразно стратегията в сектор транспорт.
63	Създаване на достатъчно широки самостоятелни велоалеи, а не като част от пътното платно	Предложението е принципно отразено. В Програмата е включена мярка "Изграждане на велосипедни алеи и платна."
64	Разширяване на мрежата от велоалеи със свързване на централна градска част със столичните квартали	Предложението е отразено. В Програмата е включена мярка "Изграждане на велосипедни алеи и платна". През 2017 ще бъде очертана и цялостна схема за свързаност на велоалеите.
65	Изграждане на безплатни паркинги за колела до всяка метростанция	Предложението е частично отразено. В Програмата е включена мярка "Разширяване на системата от велосипедни алеи на територията на общината и въвеждане на велотранспорт под наем." Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране съобразно стратегията в сектор транспорт.
66	Въвеждане на велотранспорт като част от градския транспорт	Предложението е принципно отразено. В Програмата са включени мерки: "Изграждане на система за отдаване на велосипеди под наем и въвеждане на комбиниран (споделен) транспорт"", "Разширяване на системата от велосипедни алеи на територията на общината и въвеждане на велотранспорт под наем." Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране съобразно стратегията в сектор транспорт.
67	Субсидиране на фирмите, които насърчават служителите си да използват велотранспорт за работа	Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране, съобразно стратегията в сектор Транспорт.

68	Да се направят светофарите с приоритет за пешеходци и велосипедисти	Предложението се изпълнява при спазване на изискванията за безопасност.
69	Да се изградят надлези над кръстовищата за пешеходци и велосипедисти	Предложението се изпълнява при пресичане на голям скоростен булевард с пешеходни/велосипедни направления, съобразно стратегията в сектор Транспорт.
70	Изграждане на ефективна и достъпна система за велосипеди под наем, която практически да обхваща целия град	Предложението се изпълнява чрез процедура за концесия на велосипеден транспорт.
71	Изграждане на велоалея до с. Владая и снабдяване с велобагажници на автобусни линии с номера А59 и А58. Удължаване на маршрутите на същите автобуси до бъдещата метростанция в кв. Горна Баня	В Програмата е включена мярка "Разширяване и поддържане на градската транспортна схема, включваща оптимизация на комуникационните потоци". В Програмата е включена мярка "Изграждане на велосипедни алеи и платна". Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране, съобразно стратегията в сектор Транспорт.
72	Удължаване на маршрута на трамвайна линия № 5 до с. Владая	В Програмата е включена мярка "Разширяване и поддържане на градската транспортна схема, включваща оптимизация на комуникационните потоци". Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране, съобразно стратегията в сектор Транспорт.
73	По-често миене на улиците, в т.ч вътрешно-кварталните	Предложението е прието. В Програмата са включени кратко-, средно- и дългосрочни мерки за постепенно увеличаване честотата на миене на уличната мрежа
74	Чистене на улиците със специализирана техника по утвърден график, съгласно който собствениците на МПС да осигуряват достъп до пътната мрежа	Изпълнява се и към момента. В Програмата са включени кратко-, средно- и дългосрочни мерки за постепенно увеличаване честотата на миене на уличната мрежа
75	Контрол над почистването на улици, паркове и междублокови пространства	Изпълнява се и към момента. Контролът върху почистването е въведен с НАРЕДБА за управление на отпадъците и поддържане и опазване на чистотата на територията на Столична община
76	Изграждане на подземни контейнери за отпадъци с голям капацитет	Предложението няма директна връзка с КАВ, но следва да се уточни, че и към момента СО внедрява подземни контейнери, съобразно стратегията в сектор Управление на отпадъци.
77	Създаване на общинско предприятие за сушене на дърва, раздавани за социално подпомагане	В Програмата е включена мярка "Проучване и реализиране на възможности за подпомагане на социално слаби граждани с по-качествени твърди горива, които са нискоемисионни характеристики"

78	Данъците за сградите да са съобразени с вида отопление и с отделените емисии	В Програмата са включени мерки "Инициране на предложение за въвеждане на национални стандарти за горива за отопление" и "Инициране разработването на Национална програма за подмяна на неефективните по отношение на КАВ форми на отопление в жилищни сгради", като в рамките на същите ще бъде разгледано и това предложение.
79	Данъчни облекчения за домакинствата, отопляващи се на газ	В Програмата е включена мярка "Инициране разработването на Национална програма за подмяна на неефективните по отношение на КАВ форми на отопление в жилищни сгради", като в рамките на мярката ще бъде разгледано и това предложение.
80	Увеличаване и подобряване на мрежата на Топлофикация София	Изпълнява се и понастоящем, съобразно стратегията в сектор Топлофикация. В Програмата са включени мерки: "Инициране разработването на Национална програма за подмяна на неефективните по отношение на КАВ форми на отопление в жилищни сгради" и "Изготвяне и изпълнение на проекти за подмяна на неефективни по отношение на КАВ форми на отопление на жилищни сгради", като в рамките на мерките ще бъде разгледано и това предложение.
81	Пълно газифициране на кварталите без централно топлоснабдяване	В Програмата са включени мерки: "Инициране разработването на Национална програма за подмяна на неефективните по отношение на КАВ форми на отопление в жилищни сгради" и "Изготвяне и изпълнение на проекти за подмяна на неефективни по отношение на КАВ форми на отопление на жилищни сгради", като в рамките на мерките ще бъде разгледано и това предложение.
82	Пълна забрана за отопление на твърдо гориво	Предложението е принципно отразено. В Програмата са включени мерки "Инициране на предложение за въвеждане на национални стандарти за горива за отопление.", "Инициране на предложения за промени в националното законодателство за социално подпомагане, с които да се въведе изискване при предоставянето на твърди горива за енергийно подпомагане на социално слаби групи да се предоставят горива с по-ниски емисионни характеристики" и "Проучване и реализиране на възможности за подпомагане на социално слаби граждани с по-качествени твърди горива, които са нискоемисионни характеристики"
83	Всяка нова многофамилна жилищна сграда да има изградена соларна инсталация за отопление	Предложението намира приложение съобразно решението на инвеститора и в съответствие с приложимото законодателство. В Програмата е включена мярка "Провеждане на информационни кампании за вредното влияние на отоплението с твърдо и течно гориво върху качеството на атмосферния въздух и насърчаване на гражданите към преминаване на алтернативни горива за бита "

84	Въвеждане на такса за всеки комин, свързан с печка на твърдо гориво	Предложението е нецелесъобразно, но следва да се уточни, че в Програмата са включени мерки: "Инициране на предложение за въвеждане на национални стандарти за горива за отопление." "Извършване на проучване за броя на домакинствата във всички райони и квартали на СО, използващи твърди горива, видовете и количествата на тези горива; разработване и пилотно въвеждане на схема и мерки за подмяна на неефективни по отношение на КАВ форми на отопление на жилищни сгради" и "Тестово въвеждане на филтри за комини на индивидуални инсталации на твърдо и течно гориво и разработване на анализ за разполагане на устройства за измерване на КАВ в рамките на одобрен проект по Програма за транснационално сътрудничество „Балкани – Средиземно море“ (2014 - 2020)"
85	Индекс/данни за комините в гр. София, които се използват за отопление и последващо осигуряване на средства за филтри	Предложението е намерило отражение, като в Програмата са включени мерки: "Извършване на проучване за броя на домакинствата във всички райони и квартали на СО, използващи твърди горива, видовете и количествата на тези горива; разработване и пилотно въвеждане на схема и мерки за подмяна на неефективни по отношение на КАВ форми на отопление на жилищни сгради" и "Тестово въвеждане на филтри за комини на индивидуални инсталации на твърдо и течно гориво и разработване на анализ за разполагане на устройства за измерване на КАВ в рамките на одобрен проект по Програма за транснационално сътрудничество „Балкани – Средиземно море“ (2014 - 2020)"
86	Промени в общинския бюджет за закупуване и инсталация на филтри на комините в кварталите с най-силно замърсяване	Предложението е частично отразено. В Програмата е включена мярка: "Тестово въвеждане на филтри за комини на индивидуални инсталации на твърдо и течно гориво и разработване на анализ за разполагане на устройства за измерване на КАВ в рамките на одобрен проект по Програма за транснационално сътрудничество „Балкани – Средиземно море“ (2014 - 2020)".
87	Задължителен стандарт за ефективност (КПД) на отоплителните печки/горивните инсталации.	Предложението е принципно отразено. В Програмата са включени мерки: "Инициране на предложение за въвеждане на национални стандарти за горива за отопление". "Инициране разработването на Национална програма за подмяна на неефективните по отношение на КАВ форми на отопление в жилищни сгради", "Изготвяне и изпълнение на проекти за подмяна на неефективни по отношение на КАВ форми на отопление на жилищни сгради".

88	Насърчаване на хората в неравностойно положение да не използват твърдо гориво за отопление, посредством промени в бюджета за социалните помощи	Предложението е принципно отразено. В Програмата са включени мерки: "Проучване и реализиране на възможности за подпомагане на социално слаби граждани с по-качествени твърди горива, които са нискоемисионни характеристики" и "Инициране на предложения за промени в националното законодателство за социално подпомагане, с които да се въведе изискване при предоставянето на твърди горива за енергийно подпомагане на социално слаби групи да се предоставят горива с по-ниски емисионни характеристики".
89	Въвеждане на изискване за площ, покрита със зеленина и брой дървета на кв. м, при вертикално планиране на сгради	Предложението е обект на ЗУЗСО и Наредбата за опазване и контрол на зелената система на територията на СО. При промяна в ЗУЗСО и Наредбата, същите ще бъдат предмет на обществено обсъждане, в рамките на което организации и граждани могат да представят своите предложения. В Програмата за КАВ са включени мерки: "Увеличаване броя на засадените дървета в междублоковите пространства, паркове и улици и изграждане на зелени филтри" и "Разработване на концепция за публично-частно партньорство за обекти на зелената система".
90	Озеленяване на сгради чрез вертикални градини и зелени покриви	Предложението е обект на ЗУЗСО и Наредбата за опазване и контрол на зелената система на територията на СО. При промяна в ЗУЗСО и Наредбата, същите ще бъдат предмет на обсъждане, в рамките на което организации и граждани могат да представят своите предложения. В Програмата за КАВ са включени мерки: "Увеличаване броя на засадените дървета в междублоковите пространства, паркове и улици и изграждане на зелени филтри" и "Разработване на концепция за публично-частно партньорство за обекти на зелената система"
91	При издаване на разрешение за строеж, да се изисква съобразен със сградата брой паркоместа, увеличение на зелените площи и изграждане на детски градини с големи зелени дворове	По принцип въпросът не е свързан пряко с КАВ, но следва да се уточни, че Нормите за строителство в гр. София са определени в ЗУТ, ЗУЗСО и ОУП. Предложението е изпратено в НАГ за процедиране, съобразно визията в сектор Градоустройство. В допълнение, предложението е обект на ЗУЗСО и Наредбата за опазване и контрол на зелената система на територията на СО. При промяна в ЗУСО и Наредбата, същите ще бъдат предмет на обсъждане, в рамките на което организации и граждани могат да представят своите предложения.

92	Ограничаване на новото строителство в рамките на града	Нормите за строителство в гр. София са определени в ЗУТ, ЗУЗСО и ОУП. Предложението е изпратено в НАГ за процедуриране, съобразно визията в сектор Градоустройство. В допълнение, предложението е обект на ЗУЗСО и при промяната му, същият ще е обект на обсъждане, в рамките на което организации и граждани могат да представят своите предложения.
93	Провеждане на информационни кампании за населението, разясняващи вредите от битовото отопление с твърди горива, изгарянето на отпадъци и ползването на МПС, които отделят високи нива на емисии.	Предложението е отразено. В Програмата е включена мярка "Провеждане на информационни кампании за вредното влияние на отоплението с твърдо и течено гориво върху качеството на атмосферния въздух и насърчаване на гражданите към преминаване на алтернативни горива за бита и ползване на обществения транспорт"
94	Включване на данни за вредните емисии в метеорологичните прогнози	Предложението е отразено. СО оповестява данните за качество на атмосферния въздух на електронната страница, както и чрез информационни табла. В Програмата е предвидена е мярка "Създаване на система за ранно предупреждение за възникване на замърсяване от фини прахови частици за района на гр. София в резултат на неблагоприятни метеорологични и климатични фактори", като след разработване на системата информацията ще е достъпна за медиите
95	Изграждане на система за ранно предупреждение на гражданите при очаквани концентрации на ФПЧ над нормата	Предложението е отразено. В Програмата е включена мярка "Създаване на система за ранно предупреждение за възникване на замърсяване от фини прахови частици за района на гр. София в резултат на неблагоприятни метеорологични и климатични фактори"
96	Станциите, които отчитат КАВ в столицата да са поне 20-30 броя и данните от тях да са достъпни он-лайн	Определянето на броя на станциите за конкретното населено място е нормативно регламентирано и се извършва от МОСВ. Предложението принципно е отразено като в Програмата е включена мярка "Проучване за изграждане на местна система за мониторинг на КАВ"
97	Създаване на нормативно обоснован компенсаторен механизъм за обезщетяване на населението, изложено на продължителни наднормени нива на атмосферни замърсители, например данъчни облекчения	За да се приложи подобна мярката се изискват допълнителни и комплексни анализи, които включително да представят личния принос на всеки към замърсяването на въздуха, като решения следва се вземат на национално ниво, с оглед и фоновото замърсяване.

98	Завишаване контрола върху независимите лаборатории, които изпълняват задълженията на промишлените предприятия за собствен мониторинг на емисиите	Предвид обстоятелството, че промишлените източници не са от водещо значение за КАВ на СО, мярката не би имала директен ефект върху КАВ на територията на СО. В допълнение, контролът върху независимите лаборатории може да се извършва от съответните държавни органи и не е в компетентността на СО. Предложението е целесъобразно, но следва да се адресира към съответните органи.
99	Строг контрол на всички депа, заводи и други промишлени замърсители в гр. София и околностите на града	Изпълнява се и към момента съгласно действащото законодателство. Тази контролна дейност се осъществява от РИОСВ - София.
100	Оптимизация на дейностите по почистване, сметосъбиране и управление на отпадъците на територията на Столична община	Предложението е отразено. В Програмата е включена мярка: "Увеличаване на контрола върху фирмите, извършващи дейностите „почистване“ и „сметосъбиране“, и специално върху дейност „ръчно метене“, за недопускане изхвърлянето на почистени наноси в съдовете за битови отпадъци"
101	Опазване, поддържане и възстановяване на зелените площи, вкл. спиране на застрояването на зелените площи	Предложението е отразено. В Програмата са включени мерки: "Увеличаване броя на засадените дървета в междублоковите пространства, паркове и улици и изграждане на зелени филтри" и "Разработване на концепция за публично-частно партньорство за обекти на зелената система". Строителство се извършва съгласно действащия ОУП, който предстои да бъде променен и ще бъде обект на обсъждане, в рамките на което заинтересованите страни ще могат да представят своите предложения.
102	Да се направи обстоен анализ на действащите политики - вкл. цена на обществен транспорт, интегриран билет и др. и тяхното въздействие върху околната среда;	Предложението е принципно отразено. В съответствие със стратегията в сектор в Транспорт. В Програмата е включена мярка: "Инициране на промяна в общинската наредба за реда и условията за пътуване с обществен градски транспорт, с която да бъде въведен билет за еднократно пътуване с градски транспорт, чиято цена се определя от дължината на маршрута и/или времетраенето".
	Да се направи приоритетен план с по-често измиване на улиците в район "Средец";	Предложението е принципно отразено. Миенето на улиците се осъществява по график, достъпен на сайта на Соличен инспекторат. В Програмата е включена мярка: "Поетапно увеличаване честотата на миене на уличната мрежа с включване на вътрешно-кварталните улици."

	<p>Въвеждане на ограничение на трафика, вкл. вътрешно-квартални улици;</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата са включени мерки "Оптимизиране на движението на светофарно регулираните кръстовища, чрез: -въвеждане на система за адаптивно управление на трафика (интелигентна система за управление на трафика) и - въвеждане на приоритизация на автомобилите на спешните служби и градски транспорт" и "Обособяване на еднопосочно движение, където е приложимо"</p>
	<p>Извършване на допълнителен анализ на какво и колко твърдо гориво се използва за отопление - ограничение, чрез създаване на наредба какъв тип гориво и с какви показатели (влажност и др.) да се използва, вкл. за енергийни помощи;</p>	<p>Предложението е отразено. В Програмата са включени мерки: "Извършване на проучване за броя на домакинствата във всички райони и квартали на СО, използващи твърди горива, видовете и количествата на тези горива; разработване и пилотно въвеждане на схема и мерки за подмяна на неефективни по отношение на КАВ форми на отопление на жилищни сгради" и "Партньорства за иновативни инициативи и прилагане на пилотни проекти/технологии/продукти, свързани с подобряване на качеството на атмосферния въздух в сектор битовото отопление" , "Инициране на предложения за промени в националното законодателство за социално подпомагане, с които да се въведе изискване при предоставянето на твърди горива за енергийно подпомагане на социално слаби групи да се предоставят горива с по-ниски емисионни характеристики" , "Инициране на предложение за въвеждане на национални стандарти за горива за отопление"</p>
	<p>Да се заложат специални изисквания и контрол за технологиите и материалите при ремонт и изграждане на уличната мрежа - такива с по-ниски разпрашаващи свойства (да бъде вкл. като изискване при възлагане по ЗОП, още през 2017 г. за ремонтите на бул. "Граф Игнатиев" и бул. "Дондуков");</p>	<p>В Програмата са включени мерки "Текущ и основен ремонт на пътната настилка на територията на Столична община" и "Контрол при изграждане и ремонтване на пътна инфраструктура, тротоари, улична и алейна мрежа, сгради и др. обекти, в това число изпълнение на проекти за вертикална планировка и озеленяване – върху разположението на отделните елементи по начин, който не допуска емисии и наноси от почвата върху пътното платно", "При сключване на договори за изпълнение на строително – монтажни работи да се включва изискване за намаляване на неорганизираните прахови емисии, минимум чрез оросяване на строителните площадки и пътните настилки в границите на обектите", "Текущ и основен ремонт на пътната и тротоарна настилка на територията на Столична община, както и алеи в обществените паркове с използване на настилки, позволяващи по-високо ниво на абсорбиране на прахови частици."</p>

	<p>Да се приоритизира пешеходното преминаване на кръстовища (по-конкретно на това на площад "Орлов мост");</p>	<p>Всички транспортни потоци се пропускат възможно най-бързо и безопасно през кръстовищата регулирани, чрез СУ. В Програмата е включена мярка: "Оптимизиране на движението на светофарно регулираните кръстовища, чрез: -въвеждане на система за адаптивно управление на трафика (интелигентна система за управление на трафика) и - въвеждане на приоритизация на автомобилите на спешните служби и градски транспорт".</p>
	<p>Разполагане на допълнителен брой станции за мониторинг с по-голяма гъстота и задължително връщане на станцията на площад "Орлов мост";</p>	<p>Предложението е частично отразено. Определянето на броя на станциите за конкретното населено място е нормативно регламентирано и се извършва от МОСВ. В Програмата е включена мярка: "Проучване за изграждане на местна система за мониторинг на КАВ".</p>
	<p>Подобряване предоставянето на информация за КАВ на локално ниво;</p>	<p>Предложението е отразено. В Програмата са включени мерки: "Създаване на система за ранно предупреждение за възникване на замърсяване от фини прахови частици за района на гр. София в резултат на неблагоприятни метеорологични и климатични фактори", "Разработване на онлайн приложение за оповестяване за ранно предупреждение за възникване на замърсяване от фини прахови частици за района на гр. София в резултат на неблагоприятни метеорологични и климатични фактори" и "Проучване за изграждане на местна система за мониторинг на КАВ".</p>
	<p>Мерките по Програма КАВ да бъдат приоритизирани по ефективност и да бъдат финансирани такива с по-добър резултат за намаляване на емисиите;</p>	<p>СО изпълнява комплекс от мерки за намаляване концентрациите на ФПЧ, чиято цел е да действа синергично. Мерките са насочни към секторите Транспорт, Строителство, Зелена система и Битово отопление.</p>
	<p>В Програма КАВ да бъдат заложи мерки за следене и ограничаване на ФПЧ2,5</p>	<p>Предложението е отразено. В Програмата е включена мярка: "Възлагане на актуализация на общинската програма за КАВ до 2020 и допълване на мерките за намаляване на емисиите на ФПЧ2.5 и полиароматни въглеводороди".</p>

103	<p>Периодично да се възлагат контролни измервания на независими акредитирани лаборатории или специализирани служби като РЗИ, Противопожарна защита, Министерство на отбраната, които да служат за проверка на данните, подавани от ИАОС;</p>	<p>Съгласно разпоредбите на ЗЧАВ, качеството на атмосферния въздух се следи чрез Националната система за наблюдение и контрол върху състоянието на околната среда, която се обслужва от ИАОС. Получената информация е държавна собственост и се съхранява в МОСВ. СО няма правомощия да възлага проверки на ИАОС. Съгласно изискванията на действащото законодателство, СРЗИ наблюдава КАВ на територията на СО в три стационарни пункта.</p>
	<p>За извършване на административни услуги по повод притежаването на МПС, при заявяване да се представя всеки път заверен протокол за вредни емисии, съдържащ данни за всички вещества, за които нормативно са зададени допустими норми.</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата са предвидени мерки "Инициране на предложение за промяна в националната нормативна уредба/ наредба номер 32 на МТ /, с което, при извършване на периодичните прегледи на моторните превозни средства, да бъде въведено поставянето на маркировъчен стикер за екологичния клас на всички превозни средства" и "Инициране на промени в общинската наредба за организация на движението, с които, на основание чл. 3, ал. 1 от Закона за движение по пътищата, да се забрани движението на превозни средства без маркировъчен стикер в урбанизираните части на гр. София"</p>
104	<p>В Програма КАВ да се включи анализ по показател ФПЧ 2,5;</p>	<p>В Програмата е включена мярка: "Възлагане на актуализация на общинската програма за КАВ до 2020 и допълване на мерките за намаляване на емисиите на ФПЧ2.5 и полиароматни въглеводороди"</p>
	<p>Анализът в Програма КАВ да бъде направен за 10 годишен период назад, а не за 4 годишен, както е в момента;</p>	<p>СО е динамична и бързоразвиваща се община. 5-годишният период за анализ е избран, с оглед актуалност на протичащите процеси. Спазени са указанията дадени в Инструкцията за разработване на планове и програми на общините с нарушено КАВ.</p>
	<p>Да се дадат ясни количествени критерии за изпълнение на мерките;</p>	<p>Програмата е изработена, съгласно изискванията на утвърдената от МОСВ инструкция за разработване на програми за КАВ.</p>
	<p>Мерките да са съобразени с изискването периодът на превишаване на замърсяването да бъде възможно най-кратък;</p>	<p>Всички мерки, включени в програмата, са насочни към възможно най-бързо снижаване на нивата на ФПЧ10.</p>

	<p>Да се извърши няколкократно моделиране, за да се прогнозира вероятното намаляване на замърсяването при прилагане на различни набори от мерки и на тази бази да се определи годината на постигане на заложените норми;</p>	<p>В Програмата е извършено моделиране, на база реализиране на целия комплекс от мерки, който СО прилага.</p>
	<p>Да се извърши приоритизиране и избор на стратегически мерки;</p>	<p>СО прилага комплекс от мерки, които съгласно изискванията се разпределят в три периода на изпълнение - краткосрочни, средносрочни и дългосрочни.</p>
	<p>Включване на ясен финансов план в Програма КАВ;</p>	<p>Съгласно изискванията на утвърдената от МОСВ инструкция за разработване на програми за КАВ, за мерките се посочва стойност и възможни начини за финансиране. Това изискване е спазено при изготвяне на настоящата Програма, доколкото към момента данните са налични. Следва да се уточни, че част от стойностите ще бъдат определени след извършване на различни проучвания, като част от мерките, предвидени по програмата или по други секторни документи.</p>
	<p>По-задълбочен анализ на сектор "Транспорт";</p>	<p>В Програмата е направен анализ на емисиите от транспорта (стр. 87-95).</p>
	<p>Мерките по отношение на транспорта да са насочени приоритетно към развитие на обществения транспорт и намаляване употребата на лични МПС;</p>	<p>Основната част от мерките по сектор Транспорт са насочени към развитие и модернизиране на градския транспорт и насърчаване на неговото използване.</p>
	<p>Предвидената мярка за газификация на домакинствата е нереалистична, тъй като е скъпа и трудна за реализиране;</p>	<p>В Програмата е включена мярка "Инициране разработването на Национална програма за подмяна на неефективните по отношение на КАВ форми на отопление в жилищни сгради". Няма включена мярка, която да е директно насочена към газификация на домакинствата, но различни варианти на подмяна на отоплителни системи ще бъдат предложени за разглеждане, в рамките на цитираната инициатива.</p>

	<p>Допълнителни мерки, които премахват стимулите за закупуване на дизелови автомобили;</p>	<p>В Програмата са включени мярки: "Инициране на предложение за промени в нормативната уредба на данъчното законодателство, с цел определяне на данъка върху МПС според екологичните характеристики на автомобила" и "Инициране на предложение за промяна в националната нормативна уредба, с което, при извършване на периодичните прегледи на моторните превозни средства, да бъде въведено поставянето на маркировъчен стикер за екологичния клас на всички превозни средства", като в следствие се забрани движението на превозни средства без маркировъчен стикер в урбанизираните части на гр. София.</p>
	<p>Да се постави АИС на "площад "Орлов мост";</p>	<p>Определянето на броя на станциите за конкретното населено място е нормативно регламентирано и се извършва от МОСВ.</p>
	<p>Да се увеличи броят на АИС на територията на Столична община;</p>	<p>Определянето на броя на станциите за конкретното населено място е нормативно регламентирано и се извършва от МОСВ. Предложението е принципно взето предвид, като в Програмата е включена мярка "Проучване за изграждане на местна система за мониторинг на КАВ".</p>
	<p>Предвиденият в Програма КАВ бюджет от 10 000 лв. за осигуряване на публичност на данните в реално време не е ясно за какво ще бъде използван, тъй като тази процедура е безплатна;</p>	<p>Автоматизираната информационна система на Столична община за качество на атмосферния въздух, включваща две информационни табла и визуализация на данните на интернет страницата на общината, се поддържа от външен изпълнител, на база сключен договор.</p>
	<p>Да се оповестяват и архивните данни, събирани чрез АИС за територията на град София, като се включат и почасовите данни за ФПЧ;</p>	<p>Данните от АИС, разположени на територията на Столична община, не са общинска собственост. Информацията е държавна собственост и се съхранява в МОСВ и неговите органи, като се публикува в официалните бюлетени и е достъпна за всички, без заплащане.</p>
	<p>Разработване на финансови механизми за преминаване към по-чисто битово гориво за отопление;</p>	<p>Предложението е принципно отразено и ще бъде обсъдено в рамките на включените в Програмата мерки: "Инициране разработването на Национална програма за подмяна на неефективните по отношение на КАВ форми на отопление в жилищни сгради", "Партньорства за иновативни инициативи и прилагане на пилотни проекти/технологии/продукти, свързани с подобряване на качеството на атмосферния въздух в сектор битовото отопление" и "Изготвяне и изпълнение на проекти за подмяна на неефективни по отношение на КАВ форми на отопление на жилищни сгради".</p>

	<p>Въвеждане на изискване новите сгради и паркинги да са готови за електромобили след 2018-2019 г.;</p>	<p>В Програмата са включени мерки: "Разработване и приемане на схема за разполагане на електрически зарядни колонки" и "Пилотно въвеждане и използване на електрически превозни средства в ниско емисионни зони и въвеждане на безплатни зарядни колонки".</p>
	<p>Изграждане на буферен паркинг при Южен парк;</p>	<p>Предложението не е с директен ефект върху КАВ. В Програмата е включена мярка "Създаване на нови, буферни паркинги при началните и крайните спирки на Софийското метро, за стимулиране използването на градски транспорт от гостите на града".</p>
	<p>Гарантиране, че експертите, участвали в изготвяне на Програма КАВ, не са в конфликт на интереси;</p>	<p>Съществува изискване в нормативната основа (ЗОП), което е спазено.</p>
	<p>В Програма КАВ липсва ясна структура, последователност, резюме на основните изводи, препоръки и стъпки. Няма дефиниции за някои основни термини. Трудна е за четене и проследяване;</p>	<p>Програмата е изработена, в съответствие с действащото законодателство. Заданието за разработване на нова програма на СО за КАВ 2020-2025, ще бъде предоставено за обсъждане през 2018 год. като в допълнение към основните законови изисквания ще могат да бъдат включени и допълнителни такива.</p>
	<p>Програма КАВ не посочва как и на какво основание 2020 г. е определена като година, в която ще бъдат постигнати установените норми за замърсяване, не са разгледани варианти за постигане на нормите преди 2020 г.;</p>	<p>Програмата е изработена в съответствие с действащото законодателство. В изготвения анализ са упоменати различни сценарии във връзка с прогнозното моделиране в част 8.2. "ОЦЕНКА НА ОЧАКВАНТО ПОДОБРЕНИЕ НА КАВ"</p>
	<p>При изготвяне на Програма КАВ не са моделирани различни сценарии от мерки, за да се определи кое съчетание от мерки ще доведе до най-бързи резултати;</p>	<p>Моделирани са множество сценарии, използван е вариант, при който нормите за КАВ да бъдат достигнати, като предвидените мерки следва да се разглеждат в тяхната комплексност.</p>
	<p>Липсва информация за направените допускания при изработването на Програмата;</p>	<p>Допусканията са направени при прогнозното моделиране в част 8.2. "ОЦЕНКА НА ОЧАКВАНТО ПОДОБРЕНИЕ НА КАВ"</p>
	<p>Не е направен адекватен анализ на изпълнението и ефекта на мерките от предходната Програма;</p>	<p>В Приложение 1 към Програмата е представена подробна справка за изпълнението на мерките от предходния период.</p>
	<p>Предложените мерки не са достатъчно ефективни и адекватно насочени към източника на замърсяване и не са ясно и конкретно разписани;</p>	<p>Предвид факта, че Програмата е документ на стратегическото планиране за 5 годишен период, включените мерки във финалния вариант на Програмата са релевантни на типа на планиране.</p>

	Разпределението на мерките по срокове е само формално и не се базира на реалния им ефект;	Програмата е разработена в съответствие с действащото законодателство. Предвид факта, че Програмата е документ на стратегическото планиране за 5 годишен период, разпределението на мерките е релевантно на типа на планиране.
	Липсват ясни и амбициозни мерки, насочени към основните източници на замърсяване - транспорт и битово горене.	В Програмата са включени, общо 94 мерки, насочени към основните източници на замърсяване - транспорт и битово отопление.
	Анализът на сектор "Транспорт" не е достатъчно задълбочен и няма реални данни за трафик и емисии. Необходима е инвентаризация, насочена към транспорта.	„Система за управление на трафика” подава информация за интензивността на трафика, която е точна и реална. В Програмата е направен анализ на емисиите от транспорта (стр. 87-95).
	Мерките не са насочени към намаляване на автомобилния трафик, а по-скоро към оптимизиране на движението; □	Мерките са съобразени с Националното законодателство и са насочени към основните замърсители, включително намаляване на автомобилния трафик и повишаване привлекателността на градския транспорт. Моля вижте групата мерки за ограничаване на емисиите в сектор Транспорт.
	Намаляването на броя на автобусите по трасето на метрото не е компенсирано с увеличаване на броя на друго място;	Смисълът на тази мярка е да се намалят емисиите от градския транспорт, в тази връзка не е адекватно увеличението на трафика по други направления.
	Не е ясно каква трябва да е велосипедната инфраструктура, за да има ефект върху КАВ	Развитието на велосипедната инфраструктура е мярка с косвен ефект върху КАВ. Директен ефект върху КАВ ще има използването на велосипеди, вместо МПС. В този смисъл, развитието на велосипедната инфраструктура има за цел да стимулира използването на велотранспорт. Самите велотрасета се изграждат, съгласно действащите нормативи - Закон и Правилник за движение по пътищата; Наредба № 1 от 2001 г. за организиране на движението по пътищата; Наредба № 2 от 2004 г. за планиране и проектиране на комуникационно-транспортните системи на урбанизираните територии; Наредба № 18 от 2001 г. за сигнализация на пътищата с пътни знаци и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти.
	Предлагането на велосипеди под наем не е ясно как реално ще повлияе върху КАВ;	Мярката има за цел да стимулира използването на велосипеди, вместо МПС.

	<p>Не се предвиждат никакви конкретни мерки, насочени към достъпен и качествен обществен транспорт;</p>	<p>Съобразно целите за по-привлекателен и качествен градски транспорт, са предвидени поредици от мерки. Моля вижте групата мерки за ограничаване на емисиите в сектор Транспорт.</p>
	<p>Не е ясно защо само в централна градска част се предвижда въвеждане на електрически превозни средства в градския транспорт, нито какви са тези средства;</p>	<p>Мярката е "Въвеждане и използване на електрически превозни средства в градския транспорт". Не се споменава само централна градска част. Основно, е предвидено въвеждането на електробуси.</p>
	<p>Няма цел за намаляване на трафика от автомобилния транспорт, който реално е основният източник на замърсяване (а не обществения транспорт);</p>	<p>В Програмата са включени мерки "Разработване на механизъм за реализиране на мерки по Чл. 28а ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, за ограничаване движението на моторни превозни средства и създаване на ниско емисионни зони" и "Инициране на промени в общинската наредба за организация на движението, с които, на основание чл. 3, ал. 1 от Закона за движение по пътищата, да се забрани движението на превозни средства без маркировъчен стикер за екологичния клас в урбанизираните части на гр. София" и др. Основната цел на всички групи мерки в сектор Транспорт е увеличаване привлекателността и удобството на градския транспорт и повишаване на предпоставката за избор пред използването на лични МПС.</p>
	<p>Газификацията на домакинствата не е реалистична мярка, тъй като е скъпа и в дългосрочен план противоречи на мерките за намаляване на въглеродния отпечатък;</p>	<p>В Програмата е включена мярка "Инициране разработването на Национална програма за подмяна на неефективните по отношение на КАВ форми на отопление в жилищни сгради". Няма включена мярка, която да е директно насочена към газификация на домакинствата, като различни възможности ще бъдат предложени за разглеждане в рамките на инициативата.</p>
	<p>Мерките, свързани с контрол върху нерегламентирано изгаряне, са законови задължения и не следва да се включват в Програмата;</p>	<p>В Програмата са предвидени мерки за увеличаване на проверките и контрола.</p>

	<p>Не са коментирани възможностите за преминаване към централно отопление, където е възможно;</p>	<p>Преминаването на централно отопление се изпълнява, съобразно стратегията в сектор Топлофикация. В Програмата е включена мярка: "Инициране разработването на Национална програма за подмяна на неефективните по отношение на КАВ форми на отопление в жилищни сгради", като различни възможности ще бъдат предложени за разглеждане в рамките на инициативата. В допълнение, предвидена е и мярка "Изпълнение на проекти за подмяна на горивни инсталации в общински сгради за работа с възобновяеми енергийни източници и/или алтернативни горива ..."</p>
	<p>Мерките по тази част не адресират директно проблема. Да се изгради база данни за идентификация и опознаване на проблема.</p>	<p>В Програмата е включена мярка: "Извършване на проучване за броя на домакинствата във всички райони и квартали на СО, използващи твърди горива, видовете и количествата на тези горива; разработване и пилотно въвеждане на схема и мерки за подмяна на неефективни по отношение на КАВ форми на отопление на жилищни сгради"</p>
-	<p>Липсва ясен подход при определяне критериите за контрол по изпълнението на мерките;</p>	<p>Използвани са два подхода - качествен и количествен, в зависимост от същността на съответната мярка</p>
	<p>Няма данни за замърсяването през 2015г. и 2016 г.. последните данни, които се използват са през 2014 г.;</p>	<p>Анализът обхваща периода на действие на предходната Програма - 2011 - 2014 г. Представени са и данни до средата на 2015 г., тъй като към този момент е приключена и предадена аналитичната част на Програмата.</p>
	<p>В предходната Програма е обсъждан показател ФПЧ 2,5, но в настоящия проект липсват данни за показателя;</p>	<p>Показателят е коментиран в аналитичната част на документа. В програмата е предвидена мярка: "Възлагане на актуализация на общинската програма за КАВ до 2020 и допълване на мерките за намаляване на емисиите на ФПЧ2.5 и полиароматни въглеводороди"</p>
	<p>Средната температура в град София за последните 20 години не е съпоставена с представените данни за 100 години назад;</p>	<p>Програмата е изготвена, съгласно нормативните изисквания</p>
	<p>Не са анализирани данни по отношение на автомобилния и товарния трафик и по отношение на обществения, велосипедния и пешеходния транспорт;</p>	<p>В Програмата е направен анализ на емисиите от транспорта (стр. 87-95).</p>

	Не е анализиран броят на регистрираните МПС през последните 10 години и не е направена прогноза за следващите 10 години;	Подобен анализ е включен в направения анализ на емисиите от транспорта (стр. 87-95).
	В сектор "Битово отопление" не са анализира какви за промените от последната Програма.	В Програмата е предвидена мярка "Извършване на проучване за броя на домакинствата във всички райони и квартали на СО, използващи твърди горива, видовете и количествата на тези горива; разработване и пилотно въвеждане на схема и мерки за подмяна на неефективни по отношение на КАВ форми на отопление на жилищни сгради". В Програмата е направен анализ на емисиите от битови източници (стр. 95-99).
105	Публично-частно партньорство за изграждане на паркове, градски гори и зелени зони, при следните базови параметри:	Предложението е принципно отразено. В Програмата е предвидена мярка "Разработване на концепция за публично-частно партньорство за обекти на зелената система"
106	Да се изследва уплътняването на строителството като фактор и да се предложат мерки за запазване на зелената система количествено и качествено;	Строителството се изпълнява, съгласно ЗУТ, ЗУЗСО и ОУП на СО. Предложението е изпратено в НАГ за процедиране съобразно визията в сектор градоустройство. В допълнение, предложението е обект на ЗУЗСО и Наредбата за опазване и контрол на зелената система на територията на СО. При промяна в ЗУСО и Наредбата, същите ще бъдат предмет на обсъждане, в рамките на което организации и граждани могат да представят своите предложения.
	Към Програма КАВ да се приложат карта на съществуващите зелени площи към 2010 г. и в края на всеки период от Програмата да се изготвя актуализирана карта за сравнение;	Съществуващите зелени площи са отразени в схемата на ОУП на Столична община от 2009 г. ОУП предстои да бъде актуализиран, съобразно изготвящата се визия "София 2050". В допълнение, промяната на Наредбата за опазване и контрол на зелената система на територията на СО ще бъде предмет на обсъждане, в рамките на което организации и граждани могат да представят своите предложения.
	Районните еколози да изготвят и публикуват ежегоден отчет за издадените разрешения за премахване на растителност, установените неразрешени сечи, както и на предвиденото и реализирано компенсаторно озеленяване, обозначени на карти;	Предложението е обект на Наредбата за опазване и контрол на зелената система на територията на СО. При промяна в Наредбата, същата ще бъде предмет на обсъждане, в рамките на което организации и граждани могат да представят своите предложения.

	Към ОУП да се изработи схема на терените, подходящи за реализиране на високи сгради, така че да не пречат на свободното движение на въздуха;	За всяка устройствена зона, съгласно ОУП, са определени показателите на застрояване, в т.ч. максималната височина и допустимата етажност. ОУП предстои да бъде актуализиран, съобразно изготвящата се визия "София 2050". Предложението е изпратено на НАГ.
	Да се регламентира максимално допустимата височина на сградите в съответните части на гарда, независимо от устройствените зони;	За всяка устройствена зона, съгласно ОУП, са определени показателите на застрояване, в т.ч. максималната височина и допустимата етажност. ОУП предстои да бъде актуализиран, съобразно изготвящата се визия "София 2050". Предложението е изпратено на НАГ.
	Към мерките в Програмата да се добавят изискванията на чл. 3, ал. 2, т. 34, чл. 19, ал. 2 и ал. 5 от ЗУЗСО;	Изискванията на ЗУЗСО се изпълняват и няма необходимост от въвеждане на изискванията в програмата за КАВ, включително с оглед йерархията на нормативните документи.
	Да се направят проверки на административните актове, с които е възстановена собствеността на имоти в озеленени площи - публична собственост към датата на издаването им по §6 от ЗУЗСО;	Не е в обхвата на програмата за КАВ, доколкото проверката на административни актове не за възстановена собственост няма директен ефект върху качеството на атмосферния въздух.
	Към мерките по Програмата да се добавят изискванията на чл. 29, чл. 30, ал. 3, чл. 36, ал. 2, т.12 от НИПОЗССО;	Изискванията на НИПОЗССО се изпълняват и няма необходимост от въвеждане на изискванията в програмата за КАВ, включително с оглед йерархията на нормативните документи.
	За по усилен контрол върху паркирането в зелени площи да се разшири употребата на анти-паркинг колчета, а ефективността да се отчита на реално постъпили в общинския бюджет глоби, а не само на броя на съставените актове;	Столична община има действаща НАРЕДБА за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на Столична община, която урежда обществените отношения, свързани с планирането, изграждането, устойчивото поддържане, опазване и развитие на зелената система, независимо от формите на собственост. В Програмата е включена мярка: "Поетапно картиране на т.нар. „кални точки“ в града, които са източник на прах и изготвяне и изпълнение на приложими мерки съобразно вида и собствеността на терена така, че да се предотврати преминаването, престоя и паркирането на ППС и от там замърсяване на уличното платно"
	Да се подготвят и внесат предложения за промени в ЗУТ и ЗУЗСО с цел опазване и развитие на зелената система;	Предложението е обект на други нормативни документи. Понастоящем се подготвят промени в ЗУЗСО, като същият ще бъде обект на обсъждане, съгласно действащото законодателство, в рамките на което граждани и организации могат да представят своите предложения.

	<p>Да се възложи обследване на болестите на едроразмерната растителност по видове и заложи като мярка възможното лечение;</p>	<p>Подобна мярка не е относима към настоящата Програма. Същата е възложена във връзка с изпълнение задълженията на дирекция "Зелена система".</p>
	<p>Да се включи като мярка увеличаване на откритите водни площи;</p>	<p>Мярката е свързана в по-голяма степен с климата, отколкото с КАВ. Предвидена е за включване в Стратегията за адаптация на Столична община към климатичните изменения.</p>
	<p>При строителство на кръстовища на две нива да се отчитат като ефективни мерки само тези кръстовища на две нива и инфраструктурни обекти, които:</p>	<p>Изграждането на всяко едно кръстовище на две нива има за цел да реши важни транспортни проблеми и да облекчи трафика, за дълъг период от време.</p>
	<p>* * решават важни транспортни проблеми, облекчават трафика и подобряват качеството на въздуха не само сега, но и за достатъчно дълъг период от време, например 20 и повече години, което да се установява със задълбочени изследвания и прогнозни симулации;</p>	
	<p>* * не са довели до загуба на зелени площи и/или ценна дървесна растителност;</p>	
	<p>В Програмата да се зложат измерители на очакваната полза от всяка предвидена мярка и динамиката в ефективността да се отчита периодично;</p>	<p>В Програмата е включена мярка "Въвеждане на практика и процедури за отчитане напредъка и изпълнението на мерките от Програмата за качество на атмосферния въздух, за всяка изтекла календарна година от програмния период, чрез предоставяне на информация от отговорните структури".</p>
	<p>Критериите за оценка да са както количествени, така и качествени;</p>	<p>При определянето на критериите са използвани два подхода - качествен и количествен, в зависимост от същността на съответната мярка.</p>
	<p>Критерият при ремонт на пътна настилка да не е само площ за година, но и да се анализира ефекта от промяната на вида ѝ;</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата е включена мярка: "Текущ и основен ремонт на пътната и тротоарна настилка на територията на Столична община, както и алеи в обществените паркове с използване на настилки, позволяващи по-високо ниво на абсорбиране на прахови частици"</p>

	<p>Да се прекрати практиката на полагане на асфалт на мястото на по-екологичните настилки, а на местата, където е възможно да се възстанови старият тип настилка;</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата е включена мярка: "Текущ и основен ремонт на пътната и тротоарна настилка на територията на Столична община, както и алеи в обществените паркове с използване на настилки, позволяващи по-високо ниво на абсорбиране на прахови частици".</p>
	<p>При анализа на подмяната на настилка с асфалт да се отчетат освен положителния и негативния ефект, като абсолютни стойности и като съотношение;</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата е включена мярка: "Текущ и основен ремонт на пътната и тротоарна настилка на територията на Столична община, както и алеи в обществените паркове с използване на настилки, позволяващи по-високо ниво на абсорбиране на прахови частици".</p>
	<p>При полагане на павеа и плочки да се контролира качеството;</p>	<p>Качеството на извършваните дейности се контролира съгласно ЗУТ и понастоящем. Предложението е намерило принципно отражение в Програмата "Контрол при изграждане и ремонтване на пътна инфраструктура, тротоари, улична и алейна мрежа, сгради и др. обекти, в това число изпълнение на проекти за вертикална планировка и озеленяване – върху разположението на отделните елементи по начин, който не допуска емисии и наноси от почвата върху пътното платно".</p>
	<p>При ремонт на паркове: Да се отчетат и загубата на вегетативни площи, а като положителен ефект да се отчетат само площите, които реално допринасят за чистотата на въздуха. □</p>	<p>Столична община има действаща НАРЕДБА за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на Столична община. При ремонта на паркове съществен елемент е и паркоустройството, където се предвиждат задължителни залесителни мероприятия. Следва да се уточни, че парковете имат редица функции и последните са взаимнообвързани като действат синергично.</p>
	<p>При ремонт на паркове: Да се отчетат като положително въздействие само новосъздадените при ремонта зелени площи;</p>	<p>Столична община има действаща НАРЕДБА за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на Столична община. При ремонта на паркове съществен елемент е и паркоустройството, където се предвиждат задължителни залесителни мероприятия. Следва да се уточни, че парковете имат редица функции и последните са взаимнообвързани като действат синергично.</p>
	<p>Подобряване координацията между звената на СО и другите засегнати в изработването на Програмата институции:</p>	<p>Предложението е отразено. Предвидена е мярка "Разширяване състава на създадения Програмен съвет за оценка и управление качеството на атмосферния въздух на Столична община и въвеждане на мониторингов механизъм за проследяване дейността на съвета."</p>

	<p>* * Да се включат и координират всички звена на СО, чиято дейност има отношение към чистотата на въздуха и да се конкретизират мерките за подобряване на координацията; □</p>	<p>Предложението е отразено. Предвидена е мярка за "Разширяване състава на създадения Програмен съвет за оценка и управление качеството на атмосферния въздух на Столична община и въвеждане на мониторингов механизъм за проследяване дейността на съвета."</p>
	<p>* * Да се изясни дали Столичен общински съвет по озеленяване е съществуващ специализиран състав на ОЕСУТ за разглеждане на проекти, свързани с озеленяване или се има предвид друг нов съвет;</p>	<p>Предложението няма директен ефект върху КАВ. Следва да се уточни, че съгласно заповед на кмета на СО е назначен ОЕСУТ и специализираните му състави, съобразно спецификата на разглежданите въпроси. В заповедта е определен специализиран състав за разглеждане на проекти, свързани с озеленяване.</p>
	<p>При ремонт на паркове: Да се приложат към Програмата и публикуват становищата по нея на цитираните страни, както и Главния архитект на СО, дирекция ЗС" и другите специализирани звена и професионални органи;</p>	<p>Становищата на компетентните страни са включени при отразяване отговорите на постъпилите въпроси, както и при разглеждането на всички постъпили предложения, като в резултат на последното голяма част от предложените мерки са намерили отражение в настоящия финален вариант на Програмата.</p>
	<p>Становищата, предложенията и мненията по Програмата, внесени в едномесечния срок, да се публикуват в оригиналния си вид на сайта на СО и/или на НАГ, като неразделна част от документацията;</p>	<p>Становищата на компетентните страни са включени при отразяване отговорите на постъпилите въпроси, както и при разглеждането на всички постъпили предложения, като в резултат на последното голяма част от предложените мерки са намерили отражение в настоящия финален вариант на Програмата.</p>
	<p>В края на всеки етап от Програмата да се публикува отчет за реално постигнатите резултати, възникналите междуременно проблеми и Програмата да се актуализира периодично.</p>	<p>Предложението е отразено. В Програмата е включена мярка: "Въвеждане на практика и процедури за отчитане напредъка и изпълнението на мерките от Програмата за качество на атмосферния въздух, за всяка изтекла календарна година от програмния период, чрез предоставяне на информация от отговорните структури"</p>
107	<p>Залагане на ясна, измерима, числово дефинирана обща цел на Програмата с конкретен срок за изпълнение; определяне на ясни, измерими, числово дефинирани под-цели по сектори (транспорт, енергетика, сгради и др.) в кратко-, средно- и дългосрочен план; □</p>	<p>Общата цел на Програмата е ясно дефинирана: намаляване на емисиите и достигане на установените норми за фини прахови частици ФПЧ10. Мерките са дефинирани по сектори - битово отопление, транспорт, информационни и общи мерки, като са разпределени в три периода на изпълнение - краткосрочни, средносрочни и дългосрочни.</p>

	<p>Въвеждане в Програмата на нов компонент: оценка на въздействието на всяка от програмните мерки, включително под формата на допълнителна колона с оценка на ефекта върху намаляването на замърсяването на въздуха в проценти и/или абсолютни стойности за всяка от включените в програмата мерки;</p>	<p>Програмата е документ на стратегическото планиране за пет-годишен период, разпределението на мерките е релевантно на типа на планиране. Въвеждането на абсолютни стойности или проценти за отчитане на ефекта от мерките не е адекватно да бъде направено на етапа на стратегическо планиране.</p>
	<p>Изготвяне на профил на основните замърсители на база детайлен анализ на всички типове замърсители (напр. дизелов автомобил - вредни газове, фини прахови частици и др, тежкотоварен камион, битова печка на въглища и т.н.); ☐</p>	<p>Профил на основните замърсители е направен в точка 1. "Локализация на наднорменото замърсяване" от Програмата.</p>
	<p>Определяне и приоритизиране на стратегически мерки - такива със значително въздействие (над 20%) върху намаляването на замърсяването на въздуха - и калкулиране на техния ефект, поединично и кумулативно;</p>	<p>СО разработва и прилага комплекс от мерки, чиято цел е да действат синергично, а не поотделно.</p>
	<p>Въвеждане на оценка на ефективността на разходите (разходи-ползи), оценка на вътрешните и външните разходи за мерките, заложи в Програмата; ☐</p>	<p>Такава оценка ще бъде направена при отчитането или одитирането на Програмата.</p>
	<p>Залагане във всички мерки и политики на принципа "замърсителят плаща"</p>	<p>Програмата не е нормативен акт и не въвежда административна или административнонаказателна отговорност. Принципът "замърсителят плаща" е въведен в националното законодателство.</p>

	<p>Обществен транспорт - анализ на транспортната схема и залагане на кратко-, средно- и дългосрочни, числово дефинирани цели за увеличаване на дела (процентно) на обществения транспорт в София за сметка на автомобилния трафик.</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата има раздел "Мерки за намаляване емисиите на фини прахови частици от транспорта", чиято цел е намаляване на емисиите на фини прахови частици от транспорта, чрез управление на трафика; контрол на транспортните средства; повишаване привлекателността на обществения градски транспорт, изграждане и поддържане на транспортната инфраструктура; инвестиции в подвижния състав и развитие на велосипедните алеи.</p>
	<p>Идентифициране на възможности за въвеждане/възстановяване на електротранспорт или релсов транспорт по основни комуникационни направления</p>	<p>Съобразно стратегията в сектор Транспорт. Предложението е принципно отразено. В Програмата са включени мерки "Въвеждане и използване на електрически превозни средства в градския транспорт", "Пускане в експлоатация на трети лъч на метрото в София" и др.</p>
	<p>Разработване на План за устойчива градска мобилност с мерки за предотвратяване и намаляване на вредните емисии в атмосферния въздух</p>	<p>Съобразно стратегията в сектор Транспорт. Предложението е принципно отразено. В Програмата са включени мерки "Разширяване и поддържане на градската транспортна схема, включваща оптимизация на комуникационните потоци" и "Оптимизиране на движението на светофарно регулираните кръстовища, чрез: -въвеждане на система за адаптивно управление на трафика (интелигентна система за управление на трафика) и - въвеждане на приоритизация на автомобилите на спешните служби и градски транспорт".</p>
	<p>Картиране на покритието на обществения транспорт в София (чрез кръгове с радиус 400 м. около всяка негова спирка)</p>	<p>Карта на цялата схема на масовия градски транспорт в Столична община има изработена в ЦГМ.</p>
	<p>Изохронно картиране на времето за достъп от различни части на София до ключови точки в нея (център, жп гара, автогари, летище, действащи пазари, културни и природни обекти и други);</p>	<p>На електронната страница на Центъра за градска мобилност има приложение, което предоставя в реално време информация за движението на превозните средства на обществения транспорт в града. Визуализират се очакваните часове на пристигане на превозното средство и карта, на която е отбелязано разположението на избраната спирка.</p>

	<p>Приоритизация на незамърсяващия, електрически обществен транспорт (тролеи, електробуси, трамвай)</p>	<p>Съобразно стратегията в сектор Транспорт. Предложението е принципно отразено. В Програмата са предвидени следните мерки: "Пилотно въвеждане и използване на електрически превозни средства в ниско емисионни зони и въвеждане на безплатни зарядни колонки", "Въвеждане и използване на електрически превозни средства в градския транспорт", "Привеждане на целия автобусен парк на Столичен автотранспорт" ЕАД в съответствие с евростандарт EURO 6", както и "Пускане в експлоатация на трети лъч на метрото в София".</p>
	<p>Въвеждане на споделени автомобили и гъвкави групови услуги за сметка на огромния брой таксиметрови автомобили</p>	<p>Съобразно стратегията в сектор Транспорт. Предложението е принципно отразено. В Програмата е включена мярка за изграждане на система за отдаване на велосипеди под наем и въвеждане на комбиниран (споделен) транспорт.</p>
	<p>Преработка на графика на общественя транспорт около пиковите часове и в почивните дни, обща привлекателност и достъпност</p>	<p>Предложението е отразено. В Програмата са включени мерки за повишаване на привлекателността на градския транспорт и за оптимизиране на транспортните потоци.</p>
	<p>Създаване на комплексна услуга чрез ЦГМ с: калкулатори, виртуални табла, маршрутизатори, картиране на достъпа до инфраструктура и времето за достъп от/до спирки, здравни и бюджетни съвети (и съветници) за начините на придвижване (домакинства, работодатели, предприятия и обществени организации), обвързване на услугата със стимули.</p>	<p>Извършва се и понастоящем и се надгражда, съобразно стратегията в сектор транспорт. Предложението е намерило принципно отражение и в Програмата са заложили следните мерки: "Въвеждане на електронни табла на всички спирки от СГТ за информиране на гражданите за графика на пристигане на транспортните средства от градския транспорт", "Инициране на промяна в общинската наредба за реда и условията за пътуване с обществен градски транспорт, с която да бъде въведен билет за еднократно пътуване с градски транспорт, чиято цена се определя от дължината на маршрута и/или времетраенето", "Партньорства за иновативни инициативи и прилагане на пилотни проекти/технологии/продукти, свързани с подобряване на качеството на атмосферния въздух в сектор транспорт"</p>

	<p>Подобряване на качеството на услугата и ценообразуването чрез обособяване на повече експресни бус-ленти, приемане на зонирани и комбинирани за билетите за обществен транспорт, и за разширяване на работното време на линиите на всички видове обществен транспорт.</p>	<p>Извършва се и понастоящем и се надгражда, съобразно стратегията в сектор Транспорт. Предложението е намерило принципно отражение и в Програмата са включени мерки: "Въвеждане на нови бус-ленти, където е възможно по улиците и булевардите, предназначени за движение на градския транспорт, маршрутните таксите и електромобили", "Разширяване и поддържане на градската транспортна схема, включваща оптимизация на комуникационните потоци", "Инициране на промяна в общинската наредба за реда и условията за пътуване с обществен градски транспорт, с която да бъде въведен билет за еднократно пътуване с градски транспорт, чиято цена се определя от дължината на маршрута и/или времетраенето", "Повишаване привлекателността на градския транспорт".</p>
	<p>Пешеходно движение - разработване на план и програма за развитие на пешеходното движение и достъпната среда с ясно дефинирана и измерима цел в кратко-, средно-и дългосрочен план за увеличаване на дела на пешеходното движение като процент от градския трафик;</p>	<p>Съобразно градоустройствената визия и стратегията в сектор Транспорт. Програмата са включени мерки: "Въвеждане на нови бус-ленти, където е възможно по улиците и булевардите, предназначени за движение на градския транспорт, маршрутните таксите и електромобили", "Изграждане на велосипедни алеи и платна", "Разширяване на системата от велосипедни алеи на територията на общината и въвеждане на велотранспорт под наем" "Изграждане на система за отдаване на велосипеди под наем и въвеждане на комбиниран (споделен) транспорт".</p>
	<p>Велосипеден транспорт - разработване на план и програма за развитие на велосипедното движение и достъпната среда с ясно дефинирана и измерима цел в кратко-, средно-и дългосрочен план за увеличаване на дела на велосипедния транспорт като процент от градския трафик;</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата са включени кратко-, средно- и дългосрочни мерки за развитие на велотранспорта и изграждане на велоалеи и платна и изграждане на система за отдаване на велосипеди под наем и въвеждане на комбиниран (споделен) транспорт</p>
	<p>Ограничаване на автомобилния достъп до центъра на София с ясно дефинирана (процентно) цел за намаляване на автомобилния трафик в централна градска част, в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план, в т.ч. Чрез:</p>	<p>В програмата са включени мерки за: Създаване на нови, буферни паркинги при началните и крайните спирки на Софийското метро за стимулиране използването на градски транспорт от гостите на града. Престоят на буферните паркинги да бъде безплатен, при представяне на превозни документи (билети или валидирана карта) за отиване и връщане по съответната линия на метрото, разработване на концепция за изграждане на паркинги на принципа на публично-частно партньорство и увеличаване контрола върху паркирането, създаване на нискоемисионни зони</p>

	<p>** административни и финансови средства (ограничения тип "четни-нечетни", такса "чист въздух", "дни без аупуси", и т.н.).</p>	<p>Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедуране, съобразно стратегията в сектор Транспорт. В допълнение в Програмата е предвидена мярка: "Разработване на механизъм за реализиране на мерки по Чл. 28а ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, за ограничаване движението на моторни превозни средства и създаване на ниско емисионни зони "</p>
	<p>** оскъпяване на паркирането в центъра и вторичните центрове, търговските улици и центрове (възможно въвеждане на такса задръстване), развлекателни центрове и паркове (ограничаване на възможностите за безплатно паркиране и заплащане в радиус от 200 до 400 м);</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата е предвидена мярка за обособяване на зони с платен достъп за пиковите часове на денонощието, но с различен размер на таксата, в зависимост от транспортното натоварване и часовия диапазон.</p>
	<p>Регулиране на градската логистика и режим на снабдяване - въвеждане на допълнителни условия за разсейване на върховото натоварване и наслагването на потоците, нуждите от придвижване и паркиране; □</p>	<p>В Програмата са предвидени следните мерки: "Разширяване и поддържане на градската транспортна схема, включваща оптимизация на комуникационните потоци", "Оптимизиране на движението на светофарно регулираните кръстовища, чрез: -въвеждане на система за адаптивно управление на трафика (интелигентна система за управление на трафика) и - въвеждане на приоритизация на автомобилите на спешните служби и градски транспорт".</p>
	<p>Регулиране на транзитното движение - анализ и оценка на въздействието върху качеството на въздуха, ефективно пренасочване и извеждане, ефективна организация на движението и санкции на нарушителите;</p>	<p>В Програмата са предвидени следните мерки: "Разширяване и поддържане на градската транспортна схема, включваща оптимизация на комуникационните потоци", "Оптимизиране на движението на светофарно регулираните кръстовища, чрез: -въвеждане на система за адаптивно управление на трафика (интелигентна система за управление на трафика) и - въвеждане на приоритизация на автомобилите на спешните служби и градски транспорт".</p>

	<p>Дефиниране на измерими и фиксирани във времето краткосрочни, средно срочни и дългосрочни цели за замяна на произвежданата в града не-екологична енергия с чиста/възобновяема енергия; □</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата е заложена мярка: "Извършване на проучване за броя на домакинствата във всички райони и квартали на СО, използващи твърди горива, видовете и количествата на тези горива; разработване и пилотно въвеждане на схема и мерки за подмяна на неефективни по отношение на КАВ форми на отопление на жилищни сгради", "Партньорства за иновативни инициативи и прилагане на пилотни проекти/технологии/продукти, свързани с подобряване на качеството на атмосферния въздух в сектор битовото отопление"</p>
	<p>Включване в програмата на нови генерации топлофикационни системи, базирани на чиста/възобновяема енергия: слънчеви и геотермални топлофикации, централизирани термопомпени агрегати, термо-акумулатори - оценка на въздействието, калкулация на ефективността на разходите;</p>	<p>Предложението е частично отразено. В Програмата са включени следните мерки: "Извършване на проучване за броя на домакинствата във всички райони и квартали на СО, използващи твърди горива, видовете и количествата на тези горива; разработване и пилотно въвеждане на схема и мерки за подмяна на неефективни по отношение на КАВ форми на отопление на жилищни сгради", "Изготвяне на проекти за подмяна на горивни инсталации в общински сгради за работа с възобновяеми енергийни източници/алтернативни горива ."</p>
	<p>Забрана за горенето на въглища, пластмаси и други замърсяващи горива в битови условия; □</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата са включени мерки: "Инициране на предложение за въвеждане на национални стандарти за горива за отопление", "Инициране разработването на Национална програма за подмяна на неефективните по отношение на КАВ форми на отопление в жилищни сгради", "Партньорства за иновативни инициативи и прилагане на пилотни проекти/технологии/продукти, свързани с подобряване на качеството на атмосферния въздух в сектор битовото отопление"</p>
	<p>Спешна ревизия на програмата за енергийни помощи (съвместно с МСП) и реализация на програма за поетапна подмяна на горивната база за енергийно бедни домакинства, в т.ч. оценка на въздействието върху качеството на въздуха, калкулация на ефективността на разходите и сравнителен анализ;</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата са включени следните мерки: "Инициране разработването на Национална програма за подмяна на неефективните по отношение на КАВ форми на отопление в жилищни сгради", "Инициране на предложения за промени в националното законодателство за социално подпомагане, с които да се въведе изискване при предоставянето на твърди горива за енергийно подпомагане на социално слаби групи да се предоставят горива с по-ниски емисионни характеристики"</p>

	<p>Разработване на зелената" и "синята" инфраструктура (дървета и водоеми) за борба с праховите емисии - в т.ч. оценка на въздействието върху качеството на въздуха, калкулация на ефективността на разходите и сравнителен анализ спрямо останалите мерки за подобряване на качеството на въздуха;</p>	<p>Предложението е частично отразено. В Програмата са включени мерки: "Въвеждане на практика и процедури за отчитане напредъка и изпълнението на мерките от Програмата за качество на атмосферния въздух, за всяка изтекла календарна година от програмния период, чрез предоставяне на информация от отговорните структури", "Разработване на концепция за публично-частно партньорство за обекти на зелената система", "Създаване, възстановяване и поддържане на зелени площи в прилежащи зони около транспортната инфраструктура, включително и използване на рекултивационни мрежи за укрепване на почвата", "Увеличаване броя на засадените дървета в междублоковите пространства, паркове и улици и изграждане на зелени филтри".</p>
	<p>Определяне на ясно измерими краткосрочни, средносрочни и дългосрочни цели за развитие на зелената" и "синята" инфраструктура в града;</p>	<p>Програмата е изготвена съобразно нормативната уредба. Включени са кратко-, средно- и дългосрочни мерки.</p>
	<p>Анализ и оценка, вкл. с въвеждане на детайлни пространствени оценки, на регулиращите екосистемни услуги - способност на различни повърхности, зелени площи и елементи на озеленяването да поемат и пречистват замърсяване в годишния цикъл на сезоните;</p>	<p>Предложението частично е отразено като в Програмата е включена мярка: "Разработване и обществено обсъждане на Задание за изготвяне за Програма за КАВ за периода 2020-2025 г. "</p>
	<p>Въвеждане на равноправни кредитни линии за сградите в гр. София, изключени от досегашната подкрепа за саниране на панелния сграден фонд;</p>	<p>Определянето на кредитни линии и субсидии се осъществява на национално ниво.</p>

	<p>Инвестиции в съществуващите съвременни строителни материали и конструкции с конкретни противо-прахови и противоемисионни свойства (асфалта, мазилки, и други покрития, разположени по протежение на транспортната инфраструктура или на обособени панели и други конструкции в близост до нея);</p>	<p>Предложението е изпратено към Направление "Архитектура и градоустройство". В Програмата е предвидена мярка "Партньорства за иновативни инициативи и прилагане на пилотни проекти/технологии/продукти, свързани с подобряване на качеството на атмосферния въздух в сектор транспорт"</p>
	<p>Целенасочена работа с районните администрации по приоритетното осъществяване на проектите по националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилища в проблемните райони.</p>	<p>Предложението е препратено по компетентост към направление "Инвестиции и строителство" за процедиране, съобразно стратегията в сектор Енергийна ефективност.</p>
	<p>Съвместно с МОСВ и други необходими партньори, разработване на комуникационна и образователна кампания за информиране на гражданите за техния принос за качеството на въздуха; □</p>	<p>Предложението е отразено. В Програмата са включени мерки "Провеждане на информационни кампании за вредното влияние на отоплението с твърдо и течно гориво върху качеството на атмосферния въздух и насърчаване на гражданите към преминаване на алтернативни горива за бита и ползване на обществения транспорт", "Въвеждане на образователни програми в началното образование за устойчив транспорт с цел намаляване на емисиите на фини прахови частици" и "Провеждане на информационна кампания за енергийната ефективност на сградите"</p>
	<p>Въвеждане на изследвания и мониторинг на нагласите и поведението към действащи, ново-въведени и потенциални мерки за опазване на чистотата на въздуха на ниво домакинства, предприятия, обществени организации, вземащи решения;</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата са включени мерки: "Провеждане на информационни кампании за вредното влияние на отоплението с твърдо и течно гориво върху качеството на атмосферния въздух и насърчаване на гражданите към преминаване на алтернативни горива за бита и ползване на обществения транспорт", "Въвеждане на образователни програми в началното образование за устойчив транспорт с цел намаляване на емисиите на фини прахови частици", "Провеждане на информационна кампания за енергийната ефективност на сградите".</p>

	<p>Ревизия на националната нормативна уредба за данъчната система за автомобили с отрицателен екологичен ефект.</p> <p>Нормативни промени в наредбите за данък МПС за столицата, водещи до увеличаване значително на данъка на стари дизелови автомобили; □</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата е включена мярка "Инициране на предложение за промени в нормативната уредба на данъчното законодателство, с цел определяне на данъка върху МПС според екологичните характеристики на автомобила"</p>
-	<p>Целесъобразно определяне на местните данъци и такси с оглед пълноценно въвеждане на принципа "замърсителят плаща", според реалното потребление и замърсяване;</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В програмата е предвидена мярка "Инициране на предложение за промени в нормативната уредба на данъчното законодателство, с цел определяне на данъка върху МПС според екологичните характеристики на автомобила". Принципът "замърсителят плаща" е въведен в националното законодателство.</p>
	<p>Пилотни стимули за насърчаване на екологични алтернативни превозни средства (с ударение върху електрическата мобилност), насочени към по-тежките, средните и леки категории; □</p>	<p>Предложението е частично отразено. Предвид необходимостта от допълнителни анализи, включително на финансовия ресурс, мярката ще бъде обследвана при актуализацията на Програмата през 2019г. В настоящата Програмата е включена мярка "Въвеждане на нови бус-ленти, където е възможно по улиците и булевардите, предназначени за движение на градския транспорт, маршрутните таксите и електромобили".</p>
	<p>Въвеждане на екологични цели и на индикатори за тяхното отчитане, на всички проекти на Столична община, включително:</p> <ul style="list-style-type: none"> -отчитане, докладване и публикуване на нивата на запрашеността и газовите емисии преди и след реализацията на всички проекти за общинската инфраструктура (улици, булеварди, кръстовища, спирки и т.н.); □ -отчитане на реално постигнатата енергийна, и финансова ефективност за сгради общинска собственост. □ 	<p>Предвид необходимостта от допълнителни анализи, включително на финансовия ресурс, мярката ще бъде обследвана при актуализацията на Програмата през 2019г. Предложението частично е отразено, като в Програмата е включена мярка: "Разработване и обществено обсъждане на Задание за изготвяне за Програма за КАВ за периода 2020-2025 г. "</p>

	<p>Актуализация на ОУП и съпътстващите специализирани схеми и въвеждане на праговете в интензивността на застрояване, според снабденост и достъп до транспортно и инфраструктурно обслужване, подкрепени от оценка за ефективността на разходите за изграждане/поддържане на съответна инфраструктура (напр. топлоснабдяване) и въвеждане/поддържане на съответни услуги (напр. линии на обществен транспорт).</p>	<p>Предстои актуализация на действащият в момента ОУП, съобразно "Визия за София 2050". В рамките на обсъждането на същия, граждани и организации ще могат да предоставят своите предложения. Предложението частично е отразено като в Програмата е включена мярка: "Разработване и обществено обсъждане на Задание за изготвяне за Програма за КАВ за периода 2020-2025 г. "</p>
108	<p>Мерките, включени в Програмата, не са придружени с конкретно разписани цели, което не позволява на никоя наблюдаваща и изпълняваща мерките организация да извършва количествен и качествен анализ как реализацията им влияе на ефективното изпълнение на Програмата;</p>	<p>Предложението принципно е отразено. В Програмата са включени мерки: "Въвеждане на практика и процедури за отчитане напредъка и изпълнението на мерките от Програмата за качество на атмосферния въздух, за всяка изтекла календарна година от програмния период, чрез предоставяне на информация от отговорните структури". Програмата е изготвена, съобразно изискванията на действащата нормативна уредба, като са дадени количествени или качествени индикатори. Към Програмата ще бъде направен анализ на изпълнението в края на действието ѝ. Включена е мярка: "Разработване и обществено обсъждане на Задание за изготвяне за Програма за КАВ за периода 2020-2025 г. "</p>
	<p>От препоръките, направени от експертния екип за постигане на подобрене на КАВ до 2020 г., не фигурира нито една конкретно разписваща увеличаването на дела на превозите осъществявани с градски транспорт (в % спрямо сегашното). Не е уточнено в какво и как се изразява конкурентното предимство на развития градски транспорт пред автомобилното движение като средство за противодействие на замърсяването на въздуха;</p>	<p>Аналитичната част на Програмата е изработена чрез моделиране и съответства на приложимото законодателство. Подход, съобразно направеното предложение, може да бъде използван при подготовката на новото задание за актуализиране на програмата през 2019, като самото задание ще бъде предоставено за обсъждане през 2018г.</p>

<p>Дефиницията на мярка Sf_t_6 PM не демонстрира поемането на конкретен ангажимент и осъзнаването на необходимостта от увеличаване на дела на пътуванията с градски транспорт. За сметка на този недостатък, няколкократно в документа се споменава доказано неефективната мярка с намаляване и орязване на връзките на наземния транспорт в кварталите, където е реализирана отсечка на метрополитена;</p>	<p>Предложението принципно е отразено. В Програмата е включена мярка "Разширяване и поддържане на градската транспортна схема, включваща оптимизация на комуникационните потоци" както и "Оптимизиране на транспортната дейност на обществения транспорт чрез намаление на броя автобуси по линията на софийското метро"</p>
<p>Липсва ясно разписан приоритет на изграждането на автономни, високопроводими транспортни коридори по градските рингове или такива, различни от предвидените за реализиране отсечки на метрополитена;</p>	<p>Предложението принципно е отразено. В Програмата са включени мерки приоритетно насочени към транспорта: "Разширяване и поддържане на градската транспортна схема, включваща оптимизация на комуникационните потоци"; "Въвеждане на нови бус-ленти, където е възможно по улиците и булевардите, предназначени за движение на градския транспорт, маршрутните таксите и електромобили "; "Доизграждане на участъци от Софийски околовръстен път - от кв. „Бояна“ до ж.к. „Люлин“, и от ж.к. „Младост 4“ до Цариградско шосе"; "Изграждане на кръстовища на две нива: ул. „Житница“ и бул. „Цар Борис III“". Транспортните коридори се изграждат съобразно стратегията в сектор Транспорт.</p>
<p>Фокусът на разписаните мерки отново е поставен върху автомобилното движение;</p>	<p>Мерките в Програмата са насочени към намаляване на емисиите от ФПЧ и са насочени както към автомобилното движение, така и към битовото горене, озеленяването, чистотата, информираността, подобряване на инфраструктурата.</p>
<p>Създаването на вътрешноквартални пешеходни коридори, споделени с велосипедно (автомобилно) движение пешеходни пространства, осигуряващи комфортна пешеходна достъпност до спирките на масовия градски транспорт;</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата са включени кратко-, средно- и дългосрочни мерки за развитие на велотранспорта и изграждане на велоалеи и платна и изграждане на система за отдаване на велосипеди под наем и въвеждане на комбиниран (споделен) транспорт, както и въвеждането на нискоемисионни зони</p>

	<p>Създаването на повече устойчиви зелени площи, непозволяващи безразборно паркиране в междублоковите пространства;</p>	<p>В Програмата са включени мерки за увеличаване процента на озеленените площи, залесяване, картиране и обработка на калните токи както и за разработване на концепция за публично-частно партньорство за обекти на зелената система и др.</p>
	<p>Организирането на ефективна система за платено или контролирано паркиране на територията на целия град и др.</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата е включена мярка "Разработване на концепция за изграждане на паркинги на принципа на публично-частно партньорство и увеличаване контрола върху паркирането"</p>
	<p>Въвеждането на автономни транспортни коридори за градския транспорт: Bus ленти, ограничени, озеленени и автономни трасета на обикновен и скоростен трамвай;</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата е включена мярка "Въвеждане на нови бус-ленти, където е възможно по улиците и булевардите, предназначени за движение на градския транспорт, маршрутните таксита и електромобили"</p>
	<p>Намаляване и стесняване на броя пътни ленти по улици от ниските класове на първостепенната улична мрежа (III и IV клас) за сметка на разширяването на тротоарите, велосипедни алеи и инфраструктура за градски транспорт;</p>	<p>Предложението се изпълнява, където е приложимо - основно за места, които го позволяват и няма да доведе до увеличаване на транспортните задръжки и пропорционално увеличение на отделяните вредни емисии. Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране, съобразно стратегията в сектор Транспорт.</p>
	<p>Разработването на програма за разширяване на трамвайната и тролейбусната мрежа, според нова разработена и приета маршрутна схема, целяща намаляването на зависимостта на жителите на град София от личните им автомобили.</p>	<p>Съобразно стратегията в сектор Транспорт. В Програмата са включени мерки за въвеждане и използване на електрически превозни средства в градския транспорт и разширяване и поддържане на градската транспортна схема, които включват оптимизация на комуникационните потоци.</p>

109	<p>Защо продължава изграждането на високи сгради в гр. София, действащи като преграда, след като софийската котловина е със слаби ветрови течения; □</p> <p>-Данните за температура на въздуха са до 1997 г.; □</p> <p>-Не става съвсем ясно кой е главният източник на замърсяването с ФПЧ 10; □</p> <p>-Цитат: За пътните условия в България може с увереност да се приеме, че относителният дял на суспендирания прах от пътните платна представлява повече от 95 % от общите емисии на ФПЧ 10 от автотранспорта." Неясно е на каква база е направено това заключение, при положение, че броят автомобили на 1000 жители на София е един от най-високите в Европа - над 500 автомобили на 1000 жители, а също и че не е достатъчно ясна методиката на изчисляване на замърсяването от самата фрикция/триене на гумите в асфалта;</p>	<p>Допустимата височина на сградите в СО е определена с ОУП и ПУП за всяка конкретна устройствена зона на територията на общината. Въпросите са изпратени в Направление "Архитектура и градоустройство". В допълнение, към момента се разработва "Визия за София2050", в резултат на която ще бъде проведена промяна на ОУП, като в рамките на обсъждането граждани и организации могат да представят своите предложения за разглеждане. Замърсяването с ФПЧ10 има ясно изразен сезонен характер. Основен източник на замърсяването с ФПЧ10 през зимата е битовото горене на твърди и течни горива, а през лятото - предимно емисиите от транспорт. В програмата са използвани утвърдени европейски методики за определяне на емисионите фактори.</p>
	<p>Като първостепенна мярка да бъде заложено ограничаването на използването на индивидуален автомобилен транспорт в централните части на града;</p>	<p>В Програмата са заложили мерки като "Разработване на механизъм за реализиране на мерки по Чл. 28а ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, за ограничаване движението на моторни превозни средства и създаване на ниско емисионни зони ", "Инициране на промени в общинската наредба за организация на движението, с които, на основание чл. 3, ал. 1 от Закона за движение по пътищата, да се забрани движението на превозни средства без маркировъчен стикер за екологичен клас в урбанизираните части на гр. София "</p>

<p>Мярката "изграждане на кръстовища на две нива" противоречи на "генерален план за организация на движението на територията на СО (приет с Решение № 115 от 08.03.2012 г. на СОС). В текста на документа е посочено: "Малка е ползата от реконструкции на кръстовища в рамките на града на две нива, тъй като така опашките от автомобили по-бързо ще се преместят на следващото място на задръстване като по този начин ще създадат по-голям проблем на следващия възел по посоката на движение";</p>	<p>Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране съобразно стратегията в сектор транспорт.</p>
<p>Транспортът е основен замърсител, а първата мярка в Програмата третира битовото отопление;</p>	<p>Номерацията на заложените в програмата мерки е условна и следва тяхната значимост и приносът им към замърсяването на въздуха. Първият раздел е свързан с мерки за битовото горене, вторият раздел - с мерки за транспорта, третият раздел - с информационни мерки; четвърти раздел - мерки за намаляване на организирани и неорганизирани прахови емисии с разнороден произход</p>
<p>Възстановяване на Околовръстната железница на София -транспортен ринг, който планомерно бе унищожаван в последните над 50 години;</p>	<p>Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране, съобразно стратегията в сектор Транспорт.</p>
<p>Цялостна реформа в обществения транспорт на София като всички видове транспорт да се приобщят не като отделни предприятия, а като дирекции в единно транспортно предприятие;</p>	<p>Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране, съобразно стратегията в сектор Транспорт.</p>
<p>Ежегодно да се извършат анкетни проучвания на жителите на гр. София с оглед оптимизиране на цялостната транспортна система на града (не само брое на превозни средства) или пък на пътници вътре в превозните средства на обществения транспорт;</p>	<p>Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране, съобразно стратегията в сектор Транспорт.</p>

	<p>Навсякъде, където е възможно, да бъде прекратено миенето с автоцистерни, а да се върне начинът на миене на улиците, характерен за цяла Европа, а именно от улични кранове, което ще спести замърсяване, ще улесни дейността и ще е значително по-евтино (вместо гориво за тежкотоварните цистерни, поддръжката им и допълнителен персонал);</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата са включени кратко-, средно- и дългосрочни мерки за поетапно увеличаване честотата на миене на уличната мрежа с включване на вътрешно-кварталните улици, като начините на миене са съобразно сключените договори с изпълнители.</p>
	<p>Намаляване на интервала на превозните средства на общественя транспорт. Като се прекрати рязането на скрап на годни превозни средства и се реновират максимално голяма част от десетките трамваи, тролейбуси и автобуси, които са подготвени за унищожаване. Припомняме, че в много европейски градове се движи значително по-стар, но много по-добре поддържан подвижен състав на общественя транспорт.</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата са включени следните мерки: "Разширяване и поддържане на градската транспортна схема, включваща оптимизация на комуникационните потоци", "Оптимизиране на движението на светофарно регулираните кръстовища, чрез: -въвеждане на система за адаптивно управление на трафика (интелигентна система за управление на трафика) и - въвеждане на приоритизация на автомобилите на спешните служби и градски транспорт"</p>
	<p>Да се работи по създаването и развитието на алтернативи на автомобилния транспорт, който е основен замърсител, например развитие на железопътния транспорт;</p>	<p>Предложението е частично отразено. Съобразно стратегията в сектор Транспорт. В Програмата е включена мярка "Въвеждане и използване на електрически превозни средства в градския транспорт", "При закупуване на нова транспортна техника за нуждите на Столична община, да се прилагат изискванията на Регламент (ЕО) № 715/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2007 година за типово одобрение на моторни превозни средства по отношение на емисиите от леки превозни средства за превоз на пътници и товари (Евро 6) и за достъпа до информация за ремонт и техническо обслужване на превозни средства", "Въвеждане и използване на електрически превозни средства в градския транспорт".</p>

	<p>Да се преосмисли цялата система по билетоиздаване за обществения транспорт на територията на Столична община като се разгледат алтернативи за изцяло безплатен транспорт или други възможности, с цел подобряване конкурентоспособността на придвижването с обществен транспорт;</p>	<p>В Програмата е включена мярка "Инициране на промени в общинската наредба за реда и условията за пътуване с обществен градски транспорт, с които да бъде въведен безплатен градски транспорт в най-натоварените зони на територията на гр. София, при прогноза за неблагоприятни метеорологични условия, обуславящи високи концентрации на фини прахови частици в атмосферния въздух", "Разработване на механизъм за реализиране на мерки по Чл. 28а ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, за ограничаване движението на моторни превозни средства и създаване на ниско емисионни зони " и "Инициране на промяна в общинската наредба за реда и условията за пътуване с обществен градски транспорт, с която да бъде въведен билет за еднократно пътуване с градски транспорт, чиято цена се определя от дължината на маршрута и/или времетраенето"</p>
	<p>Увеличаване на рециклирането на отпадъци - сегашните нива са напълно незадоволителни. Предвиденото изгаряне на част от тях в ТЕЦ София истински застрашава здравето и живота на гражданите и трябва да бъде задължително преразгледано и отменено;</p>	<p>Настоящата Програма за КАВ е със срок на действие до 2020 и направеното предложение не касае пряко КАВ до 2020. Към момента се прилага Програма за Управление на отпадъците на територията на СО, съгласно която се осъществява разделно събиране на отпадъците по потоци, където е приложимо. Предвидено е системата за разделно събиране да се разширява и надгражда. Проектът за оползотворяване на RDF гориво, произведено от Завода за МБГ, е в процес на разработване, като по отношение процедурите по ПУП-ПП и ОВОС, следва да се изкаже компетентния орган.</p>
	<p>Необходимо е възстановяване на зелената система на София, като се направи пълен анализ на изсечените дървета в София през последните 30 години и се стартира спешна програма за засаждане на нови дървета покрай уличните платна, в парковете, в между блоковите пространства и др.</p>	<p>Предложението е частично отразено. Предложението е в обхвата на Наредбата за опазване на зелената система на територията на СО, като СО и в момента работи в изпълнение задълженията си по Наредбата. При промяна на Наредбата, същата ще бъде обект на обсъждане, в резултат на което граждани и организации ще могат да представят предложенията си. В Програмата за КАВ са заложили мерки "Увеличаване броя на засадените дървета в междублоковите пространства, паркове и улици и изграждане на зелени филтри" и "Разработване на концепция за публично-частно партньорство за обекти на зелената система".</p>
110	<p>Използване на добавки за двигатели с вътрешно горене за намаляване на емисии и разхода на енергия</p>	<p>Предложението е принципно отразено. В Програмата е включена мярка "Партньорства за иновативни инициативи и прилагане на пилотни проекти/технологии/продукти, свързани с подобряване на качеството на атмосферния въздух в сектор транспорт".</p>

111	Изполване на устройство за пречистване на въздуха	Предложението е принципно отразено. В Програмата е включена мярка "Партньорства за иновативни инициативи и прилагане на пилотни проекти/технологии/продукти, свързани с подобряване на качеството на атмосферния въздух в сектор транспорт".
112	Изграждане на достатъчен брой станции за зареждане на електромобили;	Предложението е отразено. В Програмата е включена мярка "Разработване и приемане на схема за разполагане на електрически зарядни колонки" и "Изграждане на зарядни колонки за зареждане на електрически превозни средства"
	Въвеждане на стимули за насърчаване закупуването и използването на електромобили;	Предложението е частично отразено. В Програмата е включена мярка "Въвеждане на нови бус-ленти, където е възможно по улиците и булевардите, предназначени за движение на градския транспорт, маршрутните таксита и електромобили."
	Въвеждане на електрически превозни средства сред градския транспорт (електробуси);	Предложението е отразено. В Програмата е включена мярка "Въвеждане и използване на електрически превозни средства в градския транспорт"
	Насърчаване на фирмите за транспортни услуги и таксиметрови превози към използване на електромобили;	Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране съобразно стратегията в сектор транспорт.
	По-често миене на булеварди и улици;	Предложението е отразено. В Програмата са включени кратко-, средно- и дългосрочни мерки за поетапно увеличаване честотата на миене на уличната мрежа с включване на вътрешно-кварталните улици
	Приемане на програма за велотранспорта 2016 - 2019 г.;	Съобразно стратегията в сектор транспорт. Предложението е намерило отражение в Програмата като са включени мерки за "Изграждане на велосипедни алеи и платна" и "Изграждане на система за отдаване на велосипеди под наем и въвеждане на комбиниран (споделен) транспорт"
	Да не се предоставят твърди горива като социални помощи за отопление;	Предложението е принципно отразено. В Програмата са включени мерки за "Инициране на предложение за въвеждане на национални стандарти за горива за отопление" и "Инициране на предложения за промени в националното законодателство за социално подпомагане, с които да се въведе изискване при предоставянето на твърди горива за енергийно подпомагане на социално слаби групи да се предоставят горива с по-ниски емисионни характеристики".

	Строг контрол върху изхвърлянето на гуми и други бавно горящи материали;	Предложението е отразено. В Програмата са включени мерки "Увеличаване на контрола върху забраната за изгаряне на отпадъци, включително автомобилни гуми и отработени масла" и "Засилени проверки в автосервизи и пунктове за смяна на гуми, както и на фирмите за рециклиране на стари гуми с цел проследяване екологосъобразното им третиране, за да не се допуска да се използват за отопление"
	Строг контрол върху сметосъбирането и сметоизвозването.	Предложението е отразено. В Програмата е включена мярка за засилване на контрола върху фирмите, извършващи дейностите „почистване“ и „сметосъбиране“, и специално върху дейност „ръчно метене“, за недопускане изхвърлянето на почистени наноси в съдовете за битови отпадъци".
113	Стимули за покупка и използване на електрически превозни средства;	Предложението е частично отразено. В Програмата е включена мярка "Въвеждане на нови бус-ленти, където е възможно по улиците и булевардите, предназначени за движение на градския транспорт, маршрутните таксита и електромобили", "Пилотно въвеждане и използване на електрически превозни средства в ниско емисионни зони и въвеждане на безплатни зарядни колонки. "
	Рестрикции за покупка и използване на замърсяващи превозни средства с двигатели с вътрешно горене, особено в чувствителни градски зони;	Предложението е принципно отразено. В Програмата е включена мярка "Инициране на предложение за промени в нормативната уредба на данъчното законодателство, с цел определяне на данъка върху МПС според екологичните характеристики на автомобила"
	Стимули и административни улеснения за инсталирането на подходяща и достатъчна зарядна инфраструктура	Предложението е принципно отразено. В Програмата са включени мерки "Изграждане на зарядни колонки за зареждане на електрически превозни средства" и "Пилотно въвеждане и използване на електрически превозни средства в ниско емисионни зони и въвеждане на безплатни зарядни колонки"
114	Горивни добавки за двигатели с вътрешно горене за намаляване на емисиите	Предложението е принципно отразено. В Програмата е включена мярка "Партньорства за иновативни инициативи и прилагане на пилотни проекти/технологии/продукти, свързани с подобряване на качеството на атмосферния въздух в сектор транспорт".
115	Въвеждане на система за мониторинг на въздуха	Към момента на територията на СО действат 6 бр. АИС, собственост на МОСВ. В Програмата са включени мерки "Създаване на система за ранно предупреждение за възникване на замърсяване от фини прахови частици за района на гр. София в резултат на неблагоприятни метеорологични и климатични фактори" и "Проучване за изграждане на местна система за мониторинг на КАВ"

116	Осигуряване на субсидия за изцяло или частично финансиране на газифицирането на битови потребители;	В Програмата е включена мярка "Инициране разработването на Национална програма за подмяна на неефективните по отношение на КАВ форми на отопление в жилищни сгради", като в рамките на инициативата ще бъде разгледано и това предложение.
	При избор на техническо решение за модернизация на локални отоплителни инсталации на общински обекти в експлоатационните разходи да се оценяват емисиите на вредни вещества при работа на инсталацията;	Предложението е отразено. В Програмата са включени мерки "Изпълнение на мерките по Оперативна програма „Околна среда 2014 - 2020“ след сключване на ДБФП, адресиращи замърсяването от транспорт и битово отопление" и "Изготвяне и изпълнение на проекти за повишаване на енергийната ефективност на общински сгради", "Изготвяне на проекти за подмяна на горивни инсталации в общински сгради за работа с възобновяеми енергийни източници/алтернативни горива"
	Разработването на проекти по програми за финансиране да бъде планирано с участието на заинтересовани лица и обществеността, като подходящите мерки бъдат избрани въз основа на отделните анализи за разходи и ползи. Мерките да адресират значими източници на емисии с потенциал за намаляване на конкурентна цена.	Проектите по програми за финансиране се изработват съгласно изискванията на отделните програми, както по отношение допустимите мерки/дейности, така и по отношение на начина/доказването на ефекта от същите. В Програмата е включена мярка: "Разработване и обществено обсъждане на Задание за изготвяне за Програма за КАВ за периода 2020-2025 г. "
	Коментар по мярка Sf_f_1 РМ - Изготвянето на проектно предложение по ОПОС 2014-2020 с мерки адресиращи най-значимите и податливи на въздействие източници - битово отопление и суспендирания прах по улиците;	Проектите по програми за финансиране се изработват съгласно изискванията на отделните програми, както по отношение допустимите мерки/дейности, така и по отношение на начина/доказването на ефекта от същите.
	Коментар по мярка Sf_t_1 РМ - Актуализация на договор № ВГ04 02-03-032-001/18.08.2015 г. с цел използване инсталациите на горива, при чието изгаряне не се отделят прахови частици;	Предложението е частично отразено. Договорът е изпълнен и не е предвиден, като нова мярка. В програмата е включена мярка "Изготвяне на проекти за подмяна на горивни инсталации в общински сгради за работа с възобновяеми енергийни източници/алтернативни горива ", "Партньорства за иновативни инициативи и прилагане на пилотни проекти/технологии/продукти, свързани с подобряване на качеството на атмосферния въздух в сектор битовото отопление "

	Коментар по мярка Sf_t_2 PM - Подпомагане на социално слаби граждани преоборудване на отоплителните инсталации, използващи дърва и въглища, за работа с горива, при чието използване не се отделят прахови частици;	Предложението е частично отразено. В Програмата са включени мерки "Инициране разработването на Национална програма за подмяна на неефективните по отношение на КАВ форми на отопление в жилищни сгради" и "Партньорства за иновативни инициативи и прилагане на пилотни проекти/технологии /продукти, свързани с подобряване на качеството на атмосферния въздух в сектор битовото отопление", "Инициране разработването на Национална програма за подмяна на неефективните по отношение на КАВ форми на отопление в жилищни сгради"
	Коментар по мярка Sf_t_5 PM - Подпомагане на социално слаби граждани преоборудване на отоплителните инсталации, използващи дърва и въглища, за работа с горива, при чието използване не се отделят прахови частици.	Предложението е отразено. В Програмата са включени мерки "Инициране разработването на Национална програма за подмяна на неефективните по отношение на КАВ форми на отопление в жилищни сгради" и "Партньорства за иновативни инициативи и прилагане на пилотни проекти/технологии /продукти, свързани с подобряване на качеството на атмосферния въздух в сектор битовото отопление".
117	Разрешаване на десен завой при червена светлина на светофара, когато е наличен съответен пътен знак или светлинен сигнал, като водачът е длъжен да пропусне пешеходците, да не пречи на движението и да завие, когато се е уверил, че пътят е свободен за преминаване	Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране, съобразно стратегията в сектор Транспорт.
	Редуциране или премахване на повдигнатите пешеходни пътеки, там където това е възможно и не би създавало предпоставка за ПТП	Предложението е изпратено към Направление "Транспорт и транспортни комуникации" за процедиране, съобразно стратегията в сектор Транспорт.

Всички предложения получени от граждани, НПО и бизнес организации са изпратени в оригиналния им вид към съответните направления на Столична община, за проучване и произнасяне по целесъобразност. Програмата за управление на качеството на атмосферния въздух е стратегически документ, отворен за допълване и промени. Новото задание за подготовка на програма за КАВ 2020-2025 ще бъде предоставено за коментари на широката общественост.